

Επισκόπηση οικονομικών, εμπορικών και επιχειρηματικών ειδήσεων για την Αλβανία

Πρεσβεία της Ελλάδας στα Τίρανα
Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων

Επιμέλεια: Παγώνα Λάρδα, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄

Σύνταξη: Θεοφανή Πανταζή, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄

Περιεχόμενα

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα	3
1.1 Ενέργεια και Ορυκτά	3
Nebosh Oil & Gas training course (Τίρανα, 12 - 16 Δεκεμβρίου 2016)	3
Επίσκεψη εργασίας του ΑΚΒΝ στο Κόσσοβο	3
1.2 Κλάδος κατασκευών και Real Estate	3
Ηλεκτρονικό μητρώο κρατικής γης προς ενοικίαση	3
Οικοδομικές άδειες - β΄ τρίμηνο 2016	3
Κύκλος εργασιών στον κατασκευαστικό τομέα, β΄ τρίμηνο 2016	4
Κύκλος εργασιών αρχιτεκτόνων και μηχανικών, β΄ τρίμηνο 2016	4
Δείκτης Εμπιστοσύνης στον κατασκευαστικό τομέα, γ΄ τρίμηνο 2016	4
Νέοι κανονισμοί εγγραφής στο υποθηκοφυλάκειο	4
1.3 Τραπεζικός & Ασφαλιστικός Τομέας	4
Έρευνα για τον τραπεζικό δανεισμό, γ΄ τρίμηνο 2016	4
Αύξηση καταναλωτικών δανείων κατά 9%	5
Αύξηση του αποθέματος δανείων κατά τον Αύγουστο 2016	5
Πορεία της αλβανικής ασφαλιστικής αγοράς (Ιανουάριος - Σεπτέμβριος 2016)	5
Εξελίξεις δευτερογενούς αγοράς τίτλων του δημοσίου (Ιανουάριος - Σεπτέμβριος 2016)	6
Η γεωγραφία της ασφάλισης, 2015	6
1.4 Τομέας Μεταφορών	6
Στατιστικά στοιχεία για μεταφορές – β΄ τρίμηνο 2016	6
Κύκλος εργασιών στον τομέα των μεταφορών και της αποθήκευσης, β΄ τρίμηνο 2016	7
Προκαταρκτική ενημέρωση διαγωνισμού για την αποκατάσταση και επέκταση του αλβανικού σιδηροδρομικού δικτύου (Ref: 8425-GPN-48466)	7
Κατασκευή της Οδού του Έθνους (Rruga e Arbrit) με παραχώρηση	8
Ενδιαφέρον για απευθείας αεροπορική σύνδεση Βαρσοβίας - Τιράνων	8
Ανακαίνιση γέφυρας στη Çorovoda από τον TAP	8
1.5 Τομέας Τροφίμων και Γεωργίας	8
Εγκαίνια αλυσίδας σουπερμάρκετ SPAR στην Αλβανία	8
Χρηματιστήριο αγροτικών προϊόντων στη Lushnja εντός του έτους	8
Αύξηση των εξαγωγών αγροτικών προϊόντων το 2016	9
1.6 Τουριστικός τομέας	9
Στατιστικά στοιχεία για τον τουρισμό – β΄ τρίμηνο 2016	9
Κύκλος εργασιών ξενοδοχείων, β΄ τρίμηνο 2016	9
Κύκλος εργασιών τουριστικών πρακτορείων, β΄ τρίμηνο 2016	9
Περίπου 45.000 Πολωνοί τουρίστες επισκέφθηκαν την Αλβανία το 2016	10
Κοινή ομάδα εργασίας για προώθηση τουριστικού πακέτου στην ασιατική και ρωσική αγορά	10
1.7 Τομέας Τεχνολογιών Πληροφορικής, Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων	10
Ταχυδρομεία και τηλεπικοινωνίες – β΄ τρίμηνο 2016	10

Κύκλος εργασιών στον τομέα της Επικοινωνίας και της Πληροφορικής, β' τρίμηνο 2016	10
1.8 Τομέας Υγείας και Περιβάλλοντος	10
ΛΗΞΗ 12.12.2016 - Προκήρυξη διαγωνισμού για σύμβαση προμήθειας εμβολίων και άλλου υλικού για τον έλεγχο και την εκρίζωση ζωνοσογόνων ασθενειών (EuropeAid/138265/DH/SUP/AL)	10
Ο Πρόεδρος της Αλβανικής Δημοκρατίας επιστρέφει στη Βουλή το νόμο για την ολοκληρωμένη διαχείριση αποβλήτων	11
Χρηματοδότηση Παγκόσμιας Τράπεζας για τη βελτίωση του συστήματος υγείας της Αλβανίας	11
1.9 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος	11
Δείκτης όγκου κύκλου εργασιών, β' τρίμηνο 2016	11
Δείκτης όγκου κύκλου εργασιών τομέα υπηρεσιών, β' τρίμηνο 2015	11
Άνοδος των εσόδων από την ενεργητική τελειοποίηση κατά το α' εξάμηνο 2016	11
Κατάταξη Αλβανίας όσον αφορά στις συμβάσεις Σύμπραξης Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ)	12
2. Αλβανική οικονομία	12
3,4% ανάπτυξη για το 2016 προβλέπει το ΔΝΤ	12
Αύξηση των επενδύσεων για 2 ^η συνεχόμενη χρονιά	12
Δείκτης Οικονομικού Κλίματος, γ' τρίμηνο 2016	13
Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών, γ' τρίμηνο 2016	13
Εξωτερικό εμπόριο, Σεπτέμβριος 2016	13
Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ) - Σεπτέμβριος 2016	14
Στατιστικά στοιχεία για το εξωτερικό εμπόριο αγαθών - β' τρίμηνο 2016	14
Στατιστικά στοιχεία για την ανεργία - β' τρίμηνο 2016	14
3. Ευρωπαϊκή προοπτική	15
Προκαταρκτική ενημέρωση για σύμβαση παροχής υπηρεσιών στο πλαίσιο του έργου «Δήμοι για την Ευρώπη» (EuropeAid/138414/DH/SER/AL)	15
Δημιουργία Ομάδας Φίλων της Αλβανίας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	15
Πρόσκληση υποβολής προτάσεων για το πρόγραμμα 2017 Erasmus+	15
4. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις	15
Μνημόνιο Κατανόησης ανάμεσα στην α/Γενική Διεύθυνση Ευρεσιτεχνιών και Εμπορικών Σημάτων και τη SIPO της Κίνας	15
Μνημόνιο Κατανόησης ανάμεσα στην α/Γενική Διεύθυνση Ευρεσιτεχνιών και Εμπορικών Σημάτων και την ΤΡΠ της Τουρκίας	16
Συνάντηση Α/Υπουργού Οικονομικής Ανάπτυξης με τον ομόλογό της από την ΠΓΔΜ (5.10.2016)	16
Επίσκεψη Α/Πρωθυπουργού στη Σερβία	16
Διαβουλεύσεις ανάμεσα στην Αλβανία και τις χώρες	16
Υπογραφή Συμφωνίας Ιταλικής Κυβέρνησης με το UNDP για την οικονομική υποστήριξη της Διοικητικής και Εδαφικής Μεταρρύθμισης της Αλβανίας	16
Επίσκεψη Α/Πρόεδρου της Βουλής στην Κίνα και υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας (18-20.10.2016)	16
5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος	17
Κοινό Προξενείο Αλβανίας και Κοσσοβού στο Μόναχο	17
6. Εκδηλώσεις και εκθέσεις στην Αλβανία	17
3 rd Tirana Gas Pipelines Safety Workshop - «Gasification of Albania builds safety capacity» (18.11.2016)	17
Greek Food Festival στα Τίρανα (21 Νοεμβρίου - 4 Δεκεμβρίου 2016)	18
23 ^η Διεθνής Έκθεση Τιράνων (24 - 28 Νοεμβρίου 2016)	18

Σημείωση: Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, να αναφέρεται η πηγή.

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα

1.1 Ενέργεια και Ορυκτά

Nebosh Oil & Gas training course (Τίρανα, 12 - 16 Δεκεμβρίου 2016)

Στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας TIRANA GAS PIPELINE SAFETY WORKSHOPS, η MANAGEMENT FORCE επιδοτεί τη συμμετοχή στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα Nebosh Oil & Gas training course, το οποίο πραγματοποιεί σε συνεργασία με την αγγλική εταιρεία SETA, στα Τίρανα, από 12-16 Δεκεμβρίου 2016. Το NEBOSH Technical Certificate in Oil and Gas Operational Safety είναι σχεδιασμένο ειδικά για τα στελέχη και το προσωπικό που απασχολείται στο τομέα των πετρελαίων και του φυσικού αερίου. Το πρόγραμμα επικεντρώνεται στα σχετικά διεθνή πρότυπα, συστήματα και καλές πρακτικές διαχείρισης ασφάλειας και υγείας, δίνοντας στους συμμετέχοντες τη δυνατότητα να εκπληρώσουν με επιτυχία τις υποχρεώσεις τους για την ασφάλεια και υγεία στις επιχειρήσεις τους. Επίσης αναλύεται η σημασία της διαχείρισης της ασφαλείας των διεργασιών (process safety management) στο τομέα του πετρελαίου και του φυσικού αερίου και οι τεχνικές για την επιτυχή εφαρμογή της. Το σεμινάριο θα πραγματοποιηθεί στα Τίρανα, στο ξενοδοχείο Monarc, από 12 έως 16 Δεκεμβρίου 2016 και ώρες 9:00-17:00, ημερομηνία διεξαγωγής εξετάσεων στις 19 Δεκεμβρίου 2016. Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επισκεφτείτε την ιστοσελίδα <http://www.ermc.com.al> ή επικοινωνήστε με την Κα Etleva Pumo epumo@mforsafety.com.

Επίσκεψη εργασίας του ΑΚΒΝ στο Κόσσοβο

Η Αλβανική Αρχή Εθνικών Πόρων (ΑΚΒΝ) πραγματοποίησε επίσκεψη εργασίας στο Κόσσοβο, κατά την οποία συναντήθηκε με την Επιτροπή Ορυχείων και Μεταλλευμάτων του Κοσσόβου (ICMM). Ο Δ/ντής του ΑΚΒΝ, κ. V. Tushaj, στις συζητήσεις του με τον Δ/ντή του ICMM, κ. Ramiz Krasniqi, τόνισε την ανάγκη μεταφοράς τεχνογνωσίας και ανταλλαγής πληροφοριών ανάμεσα στους δύο φορείς και ιδιαιτέρως, για τις συμβάσεις παραχώρησης που συνάπτονται. Κατά την επίσκεψή του, ο κ. Tushaj συναντήθηκε, επίσης, με τον Γενικό Δ/ντή Μεταλλευμάτων, κ. Azbi Arapi and και τον Σύμβουλο για τα εν λόγω θέματα, κ. Edmond Goskolli, με τους οποίους συζήτησε τη δυνατότητα υλοποίησης κοινών επενδυτικών σχεδίων και την ανάγκη τροποποιήσεων του θεσμικού πλαισίου των δύο χωρών, ώστε να ενισχυθεί η συνεργασία. Τέλος, ο κ. Tushaj επισκέφθηκε το ανθρακωρυχείο στο Sibofcë, τα αποθέματα του οποίου, με την παρούσα μορφή, φθάνουν ως το 2024. Για να συνεχίσουν να ικανοποιούνται οι ανάγκες των θερμοηλεκτρικών εργοστασίων του Κοσσόβου απαιτούνται επενδύσεις για τη διάνοιξη περισσότερων σηραγγών.

1.2 Κλάδος κατασκευών και Real Estate

Ηλεκτρονικό μητρώο κρατικής γης προς ενοικίαση

Ο Αλβανικός Οργανισμός Ανάπτυξης Επενδύσεων (AIDA) κατάρτισε ηλεκτρονικό μητρώο με την κρατική γη ή κτίρια που είναι διαθέσιμα προς ενοικίαση από τις επιχειρήσεις. Το μητρώο καλύπτει και τις 12 περιφέρειες της Αλβανίας και είναι διαθέσιμο διαδικτυακά, στον ακόλουθο σύνδεσμο: <http://aida.gov.al/pronat/qytete>. Στους χρήστες της ιστοσελίδας δίνεται η δυνατότητα αναζήτησης, τόσο με βάση την περιφέρεια της Αλβανίας, όσο με βάση το είδος του ακινήτου προς ενοικίαση, π.χ. αγροτική γη, οικόπεδο, αποθήκη, κτίριο κ.α. Το μητρώο διαθέτει 100 ακίνητα, για τα οποία αναφέρεται το είδος του, η επιφάνεια, η πρόσβαση σε υποδομές, καθώς και γενικά στοιχεία για την περιφέρεια στην οποία βρίσκεται.

Οικοδομικές άδειες - β' τρίμηνο 2016

Σύμφωνα με την INSTAT, κατά το β' τρίμηνο του 2016, εγκρίθηκαν και εκδόθηκαν 98 οικοδομικές άδειες, που αφορούσαν σε συνολική έκταση 59.331 τ.μ. Οι άδειες για οικιστικά κτίρια (συμπεριλαμβανομένων των κατοικιών) αποτελεί το 62,2% του συνολικού αριθμού των αδειών που εκδόθηκαν την εν λόγω περίοδο, και εκείνες για μη οικιστικά κτίρια (όπου περιλαμβάνονται ξενοδοχεία, χονδρικό και λιανικό εμπόριο, βιομηχανικά κτίρια και άλλα κτίρια) αποτελεί το 37,8%. Η κατά προσέγγιση αξία των αδειών οικοδομής που εκδόθηκαν κατά το β' τρίμηνο του 2016 ανήλθε σε 4,451 δισ. ΑΛΛ (31,79 εκατ. €), καταγράφοντας μείωση κατά -63,26% σε

σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους (12,12 δις. ΑΛΛ ή 86,5 εκατ. €). Εν τω μεταξύ, σε σύγκριση με το α' τρίμηνο του 2016, η κατά προσέγγιση αξία των αδειών οικοδομής αυξήθηκε κατά +14,28%. Οι νέες κατασκευές ανέρχονται σε 3,26 δις. ΑΛΛ (23,3 εκατ. €), ενώ οι εργασίες ανακατασκευής σε 1,19 δις. ΑΛΛ (8,47 εκατ. €). Κατά τη διάρκεια αυτού του τριμήνου, η πλειοψηφία των οικοδομικών αδειών που εκδόθηκαν για νέα κτίρια συγκεντρώνεται στο νομό Τιράνων, Δυρραχίου και Σκόδρας, με 18 άδειες έκαστος (18,4%) και ακολουθεί η Λέζα με 14 (14,3%) και το Μπεράτι με 12 (12,2%).

Κύκλος εργασιών στον κατασκευαστικό τομέα, β' τρίμηνο 2016

Σύμφωνα με την INSTAT, ο δείκτης κύκλου εργασιών, στην κατασκευαστική δραστηριότητα, το β' τρίμηνο του 2016, αυξήθηκε κατά 2,9%, σε σύγκριση με το β' τρίμηνο του 2015, και ο δείκτης όγκου των κατασκευών αυξήθηκε κατά 1,0%. Ο αριθμός των εργαζομένων στις «Κατασκευές» το β' τρίμηνο του 2016 αυξήθηκε κατά 4,2%, σε σύγκριση με το β' τρίμηνο του 2015 και οι μισθοί αυξήθηκαν κατά 1,1% κατά την ίδια περίοδο. Επίσης, το β' τρίμηνο του 2016, ο δείκτης κύκλου εργασιών αυξήθηκε κατά 22,5%, σε σύγκριση με το α' τρίμηνο του 2016 και ο δείκτης όγκου των κατασκευών αυξήθηκε κατά 25,7% κατά την ίδια περίοδο. Ο αριθμός των εργαζομένων της δραστηριότητας «Κατασκευές», κατά το β' τρίμηνο του 2016, αυξήθηκε κατά 0,2% σε σύγκριση με το α' τρίμηνο του 2016, ενώ οι μισθοί αυξήθηκαν κατά 0,4% κατά την ίδια περίοδο.

Κύκλος εργασιών αρχιτεκτόνων και μηχανικών, β' τρίμηνο 2016

Σύμφωνα με την INSTAT, στις «Αρχιτεκτονικές υπηρεσίες και υπηρεσίες μηχανικού», ο δείκτης κύκλου εργασιών, αυξήθηκε κατά 12,0%, το β' τρίμηνο του 2016, σε σύγκριση με το β' τρίμηνο του 2015. Η τριμηνιαία μεταβολή του δείκτη κύκλου εργασιών παρουσίασε αύξηση κατά 2,2% σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο. Κατά το β' τρίμηνο του 2016, η ετήσια μεταβολή του δείκτη, όσον αφορά στον αριθμό των εργαζομένων, εμφανίζει αύξηση κατά 9,2%, ενώ η τριμηνιαία μεταβολή του δείκτη, στον αριθμό των εργαζομένων, παρουσιάζει αύξηση 3,4%. Επίσης, το β' τρίμηνο του 2016, η ετήσια μεταβολή του δείκτη μισθών αυξήθηκε κατά 5,3%, σε σύγκριση με το β' τρίμηνο του 2015, ενώ ο δείκτης των μισθών παρουσίασε αύξηση κατά 0,8%, σε σύγκριση με το α' τρίμηνο του 2016.

Δείκτης Εμπιστοσύνης στον κατασκευαστικό τομέα, γ' τρίμηνο 2016

Ο Δείκτης Εμπιστοσύνης στον Κατασκευαστικό τομέα (CIC) συνέχισε την αυξητική του πορεία κατά το γ' τρίμηνο του 2016. Ο CIC σημείωσε αύξηση 11,2 π.μ. σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο. Επί του παρόντος, ο Δείκτης Εμπιστοσύνης στις Κατασκευές είναι 4,8 ποσοστιαίες μονάδες πάνω από το μακροχρόνιο μέσο όρο του, για πρώτη φορά μετά το α' τρίμηνο 2011. Η απόδοση του εν λόγω Δείκτη προήλθε από την άνοδο της κατασκευαστικής δραστηριότητας κατά 15,7 π.μ. και των βιβλίων παραγγελιών κατά 5,7 π.μ. Βελτίωση σημείωσαν και τα λοιπά ισοζύγια του εν λόγω δείκτη, όπως η χρηματοοικονομική κατάσταση, οι προοπτικές της απασχόλησης για το επόμενο τρίμηνο. Επίσης, το ποσοστό χρησιμοποίησης της παραγωγικής ικανότητας αυξήθηκε κατά 1,8 π.μ., φθάνοντας στο 69,3%, ήτοι 4,8 π.μ. πάνω από τον ιστορικό μέσο όρο.

Νέοι κανονισμοί εγγραφής στο υποθηκοφυλάκειο

Σύμφωνα με συνέντευξη του κ. I. Muho, Γενικού Δ/ντή Υποθηκοφυλακείου, έχει υιοθετηθεί νέος κανονισμός για την εγγραφή στο υποθηκοφυλάκειο. Συγκεκριμένα, οι τίτλοι ιδιοκτησίας και οι πράξεις για την απόκτηση χρήσης γης που εκδόθηκαν με τον Νόμο 7501 για την γεωργική γη θα εξακριβωθούν από ειδικές επιτροπές της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Οι επιτροπές, αφού πρώτα εξετάσουν την εγκυρότητα των εκτάσεων γης που δόθηκαν το 1991, θα δίνουν την έγκρισή τους ώστε οι γνήσιοι τίτλοι ιδιοκτησίας να εγγραφούν στο Υποθηκοφυλάκειο. Για να λάβουν οι ενδιαφερόμενοι τίτλους ιδιοκτησίας, θα πρέπει να υποβάλουν αίτημα στα γραφεία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

1.3 Τραπεζικός & Ασφαλιστικός Τομέας

Έρευνα για τον τραπεζικό δανεισμό, γ' τρίμηνο 2016

Σύμφωνα με έρευνα της Τράπεζας της Αλβανίας, κατά το γ' τρίμηνο 2016, οι πιστωτικοί όροι για τις επιχειρήσεις γενικώς αυστηροποιήθηκαν, με τους όρους για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις να παραμένουν αμετάβλητοι, ενώ στα νοικοκυριά συνεχίστηκε η τάση χαλάρωσης των προηγούμενων τριμήνων, ειδικότερα ως προς τα

καταναλωτικά δάνεια. Οι κύριοι παράγοντες που επιβάρυναν τη δανειοδότηση στις επιχειρήσεις ήταν το ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων, ειδικά θέματα που άπτονται με τους κλάδους δραστηριοποίησης των εταιρειών, καθώς και η αντίληψη των τραπεζών για την οικονομική κατάσταση. Από την άλλη πλευρά, ο ανταγωνισμός μεταξύ των τραπεζών, η ρευστότητα των τραπεζών και οι πολιτικές της Τράπεζας της Αλβανίας συνέβαλαν στην χαλάρωση των όρων για τα νοικοκυριά. Οι τράπεζες αυστηροποίησαν τους πιστωτικούς όρους στις επιχειρήσεις, αυξάνοντας τις απαιτούμενες εγγυήσεις. Οι όροι αυστηροποιήθηκαν τόσο για την χρηματοδότηση κεφαλαίου κίνησης, όσο και για τα επενδυτικά δάνεια. Από την άλλη πλευρά, χαλάρωσαν οι όροι στα νοικοκυριά, μέσω του περιορισμού του περιθωρίου κέρδους, της μείωσης των προμηθειών και της αύξησης του ποσού των δόσεων, ανάλογα με το εισόδημα. Οι τράπεζες ανέφεραν αυξημένη ζήτηση δανειοδότησης, τόσο από τις μεγάλες επιχειρήσεις, όσο και από τα νοικοκυριά, για καταναλωτικά και στεγαστικά δάνεια. Η ζήτηση από τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις μειώθηκε. Οι τράπεζες εκτιμούν ότι, κατά το δ' τρίμηνο 2016, η χαλάρωση των όρων δανεισμού στα νοικοκυριά αναμένεται να συνεχισθεί, ενώ στις μεγάλες επιχειρήσεις, οι όροι θα αυστηροποιηθούν περαιτέρω. Όσον αφορά στη ζήτηση, αυτή αναμένεται να αυξηθεί κατά το δ' τρίμηνο 2016, τόσο από τις επιχειρήσεις, όσο από τα νοικοκυριά.

Αύξηση καταναλωτικών δανείων κατά 9%

Σύμφωνα με στοιχεία της Τράπεζας της Αλβανίας, τα καταναλωτικά δάνεια αυξήθηκαν, το γ' τρίμηνο 2016, κατά 9 π.μ., ήτοι από 27% το β' τρίμηνο τ.έ. σε 36%. Η εν λόγω άνοδος οφείλεται στην χαλάρωση των πιστωτικών όρων για τα εν λόγω δάνεια. Αντίθετα, τα στεγαστικά δάνεια μειώθηκαν στο 2%, από 11% το β' τρίμηνο τ.έ. Κατά το δ' τρίμηνο, οι πιστωτικοί όροι για τα νοικοκυριά αναμένεται να χαλαρώσουν περαιτέρω, τόσο όσον αφορά στα στεγαστικά δάνεια όσο και στα καταναλωτικά.

Αύξηση του αποθέματος δανείων κατά τον Αύγουστο 2016

Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία της Τράπεζας της Αλβανίας, κατά τον Αύγουστο 2016, το απόθεμα των δανείων που έχουν διοχετευθεί στην αλβανική οικονομία ανήλθαν σε 550,5 δισ. ΑΛΛ (περίπου 3,93 δισ. €), καταγράφοντας αύξηση κατά 884 εκατ. ΑΛΛ (περίπου 6,3 εκατ. €) σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα. Ο δανεισμός επικεντρώνεται στα φυσικά πρόσωπα. Σε ετήσια βάση, ο δανεισμός φυσικών προσώπων αυξήθηκε κατά 4,2 δισ. ΑΛΛ (περίπου 30 εκατ. €) ή 2,6%. Από την άλλη πλευρά, ο δανεισμός προς τις επιχειρήσεις μειώθηκε κατά 4,7 δισ. ΑΛΛ (περίπου 33,6 εκατ. €) ή 1,2%. Στο τέλος Ιουνίου τ.έ., το ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων (NPL) ανήλθε στο 24,4%, καταγράφοντας άνοδο 3% σε σχέση με τον Ιούνιο του προηγούμενου έτους.

Πορεία της αλβανικής ασφαλιστικής αγοράς (Ιανουάριος - Σεπτέμβριος 2016)

Σύμφωνα με την α/Χρηματοοικονομική Αρχή Εποπτείας (AMF), κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2016, η ασφαλιστική αγορά ανήλθε σε 10,792 δισ. ΑΛΛ (περίπου 78 εκατ. €), σημειώνοντας αύξηση +7,2% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2015. Ο αριθμός των συμβολαίων ανήλθε σε 808.881, καταγράφοντας μείωση -0,42%, σε σχέση με την περίοδο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2015. Η αγορά συνεχίζει να κυριαρχείται από ασφάλισης άλλες εκτός των ασφαλειών ζωής, των οποίων το μερίδιο ανέρχεται σε 93,49% του συνολικού όγκου ασφαλιστρών. Οι ασφάλειες ζωής κατέχουν μερίδιο 6,18% και οι αντασφάλισεις 0,32%. Τα μερίδια αγοράς για την μη υποχρεωτική και την υποχρεωτική ασφάλιση ήταν 38,21% και 61,79% αντίστοιχα.

Τα ασφάλιστρα για την υποχρεωτική ασφάλιση οχημάτων ανήλθαν στα 6,647 δισ. ΑΛΛ (περίπου 48 εκατ. €), καταγράφοντας αύξηση +8,93% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2015. Τα ακαθάριστα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα στην εγχώρια ασφάλιση αστικής ευθύνης υπέρ τρίτων MTPL (Motor Third Party Liability) αυξήθηκαν κατά +6,63%, καθώς και ο αριθμός των συμβολαίων κατά +4,59%. Τα ακαθάριστα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα στη διασυννοριακή ασφάλιση αυξήθηκαν κατά +23,33%, όπως και ο αριθμός των συμβολαίων κατά +26,26%. Τα ακαθάριστα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα στην πράσινη κάρτα αυξήθηκαν κατά +13,53% και ο αριθμός των συμβολαίων κατά +17,09%.

Όσον αφορά στην προαιρετική ασφάλιση, τα ασφάλιστρα ανήλθαν σε 4,11 δισ. ΑΛΛ (περίπου 29,5 εκατ. €), καταγράφοντας αύξηση +3,99% σε σχέση με την περίοδο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2015. Τα υπογεγραμμένα συμβόλαια σημείωσαν μείωση -10,43%. Η προαιρετική ασφάλιση, που δεν αφορά σε ασφάλεια ζωής, σημείωσε αύξηση +5,47%. Το μεγαλύτερο μερίδιο απολαμβάνουν οι ασφάλειες πυρός και άλλων ζημιών στην ακίνητη περιουσία, με 73,70%, ακολουθούμενες από τις ασφάλειες γενικής αστικής ευθύνης, με 17,94%. Τα ακαθάριστα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα για ασφάλειες πυρός και άλλων φυσικών καταστροφών κατέγραψαν μείωση

-9,79%, ενώ ο αριθμός των συμβολαίων αυξήθηκε κατά +16,23%. Τα ακαθάριστα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα για ασφάλειες ατυχημάτων και υγείας ανήλθαν σε 911 εκατ. ΑΛΛ (περίπου 6,5 εκατ. €), σημειώνοντας αύξηση +0,73% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2015. Τα ασφάλιστρα ζωής, κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2016, ανήλθαν σε 667,335 εκατ. ΑΛΛ (περίπου 4,8 εκατ. €), καταγράφοντας μείωση -3,02% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2015.

Οι πληρωμές των απαιτήσεων αυξήθηκαν κατά +27,82%, σε σύγκριση με την περίοδο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2015. Η πλειονότητα των απαιτήσεων, ήτοι 65,18% (1.938 εκατ. ΑΛΛ ή περίπου 13,8 εκατ. €), αφορούσε στην ασφάλιση οχημάτων.

Εξελίξεις δευτερογενούς αγοράς τίτλων του δημοσίου (Ιανουάριος - Σεπτέμβριος 2016)

Η δευτερογενής αγορά κρατικών χρεογράφων, κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2016 κυριαρχήθηκε κατά 78,12%, από συναλλαγές εντόκων γραμματίων μικρής διάρκειας. Το υπόλοιπο 21,88% αφορούσε σε προϊόντα μακράς διάρκειας (γραμμάτια και ομόλογα). Όσον αφορά στον αριθμό των συναλλαγών, το 93,14% αφορούσε σε έντοκα γραμμάτια μικρής διάρκειας. Όσον αφορά στο είδος των συναλλαγών, το 58,32% του συνολικού όγκου αφορούσε στην «Αγορά στην πρωτογενή αγορά» και το 26,74% στην «Εκκαθάριση της ονομαστικής αξίας στη λήξη». Το 99,42% των συναλλαγών στη δευτερογενή αγορά πραγματοποιήθηκε από μεμονωμένους επενδυτές. Κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2016, οι συναλλαγές τύπου Β «Πωλήσεις από χρηματοπιστωτικό διαμεσολαβητή χαρτοφυλακίου» μειώθηκαν κατά 775 εκατ. ΑΛΛ ή -14,33% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2015. Ο αριθμός των συναλλαγών, ωστόσο, αυξήθηκε κατά +10,31%. Οι συναλλαγές τύπου C «Αγορές από άτομα πριν την ωρίμανση» αυξήθηκαν κατά 930 εκατ. ΑΛΛ ή +48,07% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2015, όπως, επίσης και ο αριθμός των συναλλαγών κατά +41,44%.

Η γεωγραφία της ασφάλισης, 2015

Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση της Α/Χρηματοοικονομικής Αρχής Εποπτείας (AMF), για το 2015, η ασφαλιστική αγορά είναι συγκεντρωμένη στα μεγάλα αστικά κέντρα, με τα Τίρανα να κατέχουν το 63,32% των ακαθάριστων εγγεγραμμένων ασφαλιστρών, το Δυρράχιο 7,16%, το Φίερ 5,09% και η Σκόδρα 4,57%. Ο δείκτης της ασφαλιστικής πυκνότητας ανέρχεται σε 4.876,86 ΑΛΛ κατά κεφαλήν (περίπου 35 €), αυξημένος κατά 868,1 ΑΛΛ (περίπου 6 €) σε σχέση με το 2014. Το κατά κεφαλήν ασφάλιστρο στα Τίρανα ανέρχεται σε 10.980,84 ΑΛΛ (78 €), ακολουθούμενο από το Αργυρόκαστρο με 4.275,11 ΑΛΛ (30,5 €), το Δυρράχιο με 3.613,57 ΑΛΛ (25,8 €) και την Αυλώνα με 3.185,97 ΑΛΛ (22,7 €). Όσον αφορά στις αποζημιώσεις που έχουν καταβληθεί, το 62,86% αφορά στα Τίρανα και ακολουθεί το Δυρράχιο με 11,39%. Αναλυτικότερα στοιχεία είναι διαθέσιμα στον ακόλουθο σύνδεσμο: http://www.amf.gov.al/pdf/publikime/1773_GjeografiaSigurime2015.xls

1.4 Τομέας Μεταφορών

Στατιστικά στοιχεία για μεταφορές – β' τρίμηνο 2016

Σιδηροδρομικές Μεταφορές: Κατά το β' τρίμηνο του 2016, η σιδηροδρομική μεταφορά εμπορευμάτων σε όγκο/χιλιόμετρο ήταν 2.976.000 τόνοι/χλμ, παρουσιάζοντας μείωση κατά -64,7%, σε σύγκριση με το β' τρίμηνο του 2015, και αύξηση κατά +91,9%, σε σύγκριση με προηγούμενο τρίμηνο. Οι διεθνείς σιδηροδρομικές μεταφορές εμπορευμάτων σε όγκο/χλμ ήταν 1.585.000 τόνοι/χλμ, μειωμένες κατά -69,5%, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους, και αυξημένες κατά +2,2%, σε σύγκριση με το α' τρίμηνο του 2016. Ο αριθμός των επιβατών ανά χιλιόμετρο που ταξίδεψαν με τον σιδηρόδρομο, κατά το β' τρίμηνο του 2016 ήταν 1.086, μειωμένος κατά -47,3%, σε σύγκριση με το β' τρίμηνο του 2015, ενώ σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο, ο αριθμός αυτός αυξήθηκε κατά +25,4%.

Θαλάσσιες μεταφορές: Κατά το β' τρίμηνο του 2016, ο όγκος φόρτωσης και εκφόρτωσης των εμπορευμάτων στους αλβανικούς λιμένες ήταν 1.046 χιλ. τόνοι και σε σύγκριση με το β' τρίμηνο του 2015 αυξήθηκε κατά +2,2%, ενώ σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο αυξήθηκε κατά +34,9%. Το λιμάνι του Δυρραχίου διαχειρίστηκε το μεγαλύτερο μέρος των ανωτέρω εμπορευμάτων, ήτοι 960 χιλ. τόνους και ακολουθεί το λιμάνι του Shengjii με 60 χιλ. τόνους, της Αυλώνας με 25 χιλ. τόνους και τέλος, των Αγ. Σαράντα με 1.000 τόνους. Τα εισερχόμενα στα αλβανικά λιμάνια εμπορικά πλοία ανήλθαν σε 161 και τα εξερχόμενα σε 24.

Ο πιο συνηθισμένος τρόπος για τη μεταφορά αγαθών στην Αλβανία είναι οι θαλάσσιες μεταφορές. Κατά τη διάρκεια του β' τριμήνου του 2016, 62,3% της αξίας των εξαγόμενων προϊόντων και το 55,5% της αξίας των εισαγόμενων εμπορευμάτων που μεταφέρθηκαν ήταν δια θαλάσσης. Οδικώς, μεταφέρθηκε το 33,6% της αξίας των εξαγόμενων προϊόντων και το 40,3% των εισαγόμενων προϊόντων. Οι κύριες ομάδες προϊόντων οι οποίες είχαν τη μεγαλύτερη συμβολή στις εξαγωγές δια θαλάσσης ήταν: «Προϊόντα κλωστοϋφαντουργίας και της υποδηματοποιίας» κατά 52,1%, «Ορυκτά, καύσιμα και ηλεκτρική ενέργεια» κατά 19,8% και «Κατασκευαστικά υλικά και μέταλλα» κατά 10,8%. Κατά τη διάρκεια αυτού του τριμήνου, οι κύριες ομάδες των προϊόντων οι οποίες είχαν τη μεγαλύτερη συμβολή στις εισαγωγές δια θαλάσσης ήταν: «Μηχανήματα, εξοπλισμός και ανταλλακτικά» κατά 20,5%, «Κατασκευαστικά υλικά και μέταλλα» κατά 20,5% και «Προϊόντα κλωστοϋφαντουργίας και της υποδηματοποιίας» κατά 16,1%.

Ως προς την επιβατική κίνηση, κατά το β' τρίμηνο 2016, μετακινήθηκαν μέσω των αλβανικών λιμανιών 222.745 άτομα, ήτοι 17,4% περισσότερα από το αντίστοιχο τρίμηνο του 2015 και 29,5% περισσότερα απ' ό,τι το προηγούμενο τρίμηνο. Εξ αυτών, το 60,8% μετακινήθηκε από το λιμάνι του Δυρραχίου, το 24,0% από την Αυλώνα και το 15,2% από το Shengjin.

Αεροπορικές μεταφορές: Στον τομέα των αεροπορικών μεταφορών, λειτουργούν 14 αεροπορικές εταιρείες όπου όλες είναι ξένες εταιρείες. Κατά το β' τρίμηνο του 2016, ο αριθμός των πτήσεων ήταν 5.116 από ξένες εταιρείες, με αύξηση 0,1%, σε σύγκριση με το β' τρίμηνο του 2015. Ο αριθμός των υπερπτήσεων ανήλθε σε 44.769, καταγράφοντας μείωση 8,64% σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2015 και σημαντική αύξηση 76,1% σε σχέση με το α' τρίμηνο του 2016. Οι επιβάτες ανήλθαν σε 491.921 και κατέγραψαν αύξηση 2,22%, σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2015 και κατά 16,12%, σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο.

Ατυχήματα: Ο αριθμός των ατυχημάτων κατά τη διάρκεια του τριμήνου αυτού ήταν 507 ατυχήματα, αυξημένος κατά +9,3% σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου έτους. Ο αριθμός των θυμάτων αυξήθηκε, επίσης, κατά +12,7%. Οι θάνατοι ανήλθαν σε 76, αυξημένοι κατά +11,8% σε σύγκριση με το β' τρίμηνο του 2015, και ο αριθμός των τραυματιών ήταν 627, αυξημένος κατά +14,1% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους. Σε σύγκριση με το β' τρίμηνο του 2015, ο αριθμός των τραυματισμένων γυναικών αυξήθηκε κατά +33,8% και των ανδρών κατά +5,1%.

Κύκλος εργασιών στον τομέα των μεταφορών και της αποθήκευσης, β' τρίμηνο 2016

Σύμφωνα με την INSTAT, στη δραστηριότητα «Μεταφορές και αποθήκευση», ο δείκτης κύκλου εργασιών, αυξήθηκε κατά 0,8%, το β' τρίμηνο του 2016, σε σύγκριση με το β' τρίμηνο του 2015. Η τριμηνιαία μεταβολή του δείκτη κύκλου εργασιών στις «Μεταφορές και αποθήκευση» παρουσίασε αύξηση κατά 16,2% σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο.

Κατά το β' τρίμηνο του 2016, η ετήσια μεταβολή του δείκτη, όσον αφορά στον αριθμό των εργαζομένων εμφανίζει αύξηση κατά 11,5%, ενώ η τριμηνιαία μεταβολή του δείκτη, στον αριθμό των εργαζομένων, παρουσιάζει αύξηση κατά 2,6%. Επίσης, το β' τρίμηνο του 2016, η ετήσια μεταβολή του δείκτη μισθών αυξήθηκε κατά 2,7%, σε σύγκριση με το β' τρίμηνο του 2015, ενώ ο δείκτης των μισθών παρουσίασε μείωση κατά -0,3%, σε σύγκριση με το α' τρίμηνο του 2016.

Προκαταρκτική ενημέρωση διαγωνισμού για την αποκατάσταση και επέκταση του αλβανικού σιδηροδρομικού δικτύου (Ref: 8425-GPN-48466)

Οι Αλβανικοί Σιδηρόδρομοι (Hekurudha Shqiptare - HSH) προτίθενται, με δανειοδότηση από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD) και δωρεές μέσω του Επενδυτικού Πλαισίου Δυτικών Βαλκανίων (WBIF), να ανακατασκευάσουν την παρούσα σιδηροδρομική γραμμή, μήκους 34,7 χλμ., που συνδέει τα Τίρανα με το Δυρράχιο, καθώς και να κατασκευάσουν νέα σιδηροδρομική σύνδεση με το Διεθνές Αεροδρόμιο των Τιράνων, μήκους 7,4 χλμ. Ο ενδεικτικός προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται σε 90,3 εκατ. € και περιλαμβάνει σύμβαση για την παροχή υπηρεσιών επίβλεψης του έργου και σύμβαση για τις κατασκευαστικές εργασίες. Ο σχετικός διαγωνισμός αναμένεται να προκηρυχθεί τον Δεκέμβριο 2016. Οι συμβάσεις που θα χρηματοδοτηθούν από το δάνειο της EBRD θα προκηρυχθούν σύμφωνα με τις σχετικές διαδικασίες της EBRD. Οι ενδιαφερόμενες εταιρείες μπορούν να επικοινωνούν με τους Αλβανικούς Σιδηροδρόμους (κ. Leonidha Gjermeni. Τηλ. +355 522 22037, E-mail: leonidha.gjermeni@hsh.com.al, Δ/ση: Lagjia nr.3, Egnatia Street, Durres, Albania) ή να επισκεφτούν την κάτωθι ιστοσελίδα: <http://www.ebrd.com/work-with-us/procurement/p-pn-161006d.html>.

Κατασκευή της Οδού του Έθνους (Rruga e Arbrit) με παραχώρηση

Σύμφωνα με δηλώσεις του Α/Υπουργού Μεταφορών και Υποδομών, κ. S. Dervishaj, οι κατασκευαστικές εργασίες για την Οδό του Έθνους (Rruga e Arbrit), που ενώνει την Αλβανία με την ΠΓΔΜ, θα ξεκινήσουν την άνοιξη 2017. Προς το παρόν, αναζητείται τρόπος χρηματοδότησης, με επικρατέστερο την σύμπραξη δημοσίου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ). Σύμφωνα με δημοσιεύματα, η κινεζική εταιρεία China State Construction, στην οποία είχε παραχωρηθεί το εν λόγω έργο τον Απρίλιο 2015, αποσύρθηκε και τώρα αξιολογείται προσφορά, ύψους 190 εκατ. €, από την αλβανική εταιρεία Gjoka Construction.

Ενδιαφέρον για απ' ευθείας αεροπορική σύνδεση Βαρσοβίας - Τιράνων

Κατά τη συνάντηση του Α/Υπουργού Μεταφορών και Υποδομών, κ. S. Dervishaj με τον Πολωνό Πρέσβη με έδρα τη Ρώμη, κ. D. Bachura εκφράστηκε το ενδιαφέρον της πολωνικής αεροπορικής εταιρείας Lot για πραγματοποίηση απευθείας πτήσεων μεταξύ Βαρσοβίας και Τιράνων. Σύμφωνα με τον κ. Bachura, υπάρχει αυξημένο ενδιαφέρον από Πολωνούς πολίτες για να επισκεφθούν την Αλβανία. Ο κ. Dervishaj δήλωσε την ετοιμότητα της α/πλευράς για την έναρξη των σχετικών διαπραγματεύσεων.

Ανακαίνιση γέφυρας στη Çorovoda από τον ΤΑΡ

Η εταιρεία Trans Adriatic Pipeline (TAP) AG, ως μέρος του προγράμματος εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, ολοκλήρωσε, την 1.10.2016, την ανακατασκευή γέφυρας διπλής κατεύθυνσης στην πόλη Çorovoda, η οποία αναμένεται να βελτιώσει τις οδικές μεταφορές και την πρόσβαση στο κεντρικό νοσοκομείο της πόλης. Επιπροσθέτως, η εν λόγω γέφυρα διευκολύνει την πρόσβαση στο φαράγγι Osumi και σε άλλα τουριστικά αξιοθέατα της περιοχής, Αλβανίας, συμβάλλοντας σημαντικά στο εισόδημα της τοπικής κοινωνίας.

1.5 Τομέας Τροφίμων και Γεωργίας

Εγκαίνια αλυσίδας σουπερμάρκετ SPAR στην Αλβανία

Πραγματοποιήθηκαν, στις 6 Οκτωβρίου τ.έ., τα εγκαίνια της νέας αλυσίδας σουπερμάρκετ «SPAR» στην Αλβανία. Πρόκειται για μία από τις πλέον γνωστές διεθνώς αλυσίδες, η οποία έχει παρουσία σε 44 χώρες. Η παρουσία των SPAR στην Αλβανία προκύπτει από την υλοποίηση συμφωνίας δικαιόχρησης (franchise), η οποία υπογράφηκε με τον αλβανικό Όμιλο Balfin, έναν από τους μεγαλύτερους ομίλους επενδύσεων στην Αλβανία. Ο Όμιλος Balfin, με την εταιρεία Almark, δραστηριοποιείται στην λιανική πώληση ειδών διατροφής, από το 2005. Είχε αναπτύξει την αλυσίδα σουπερμάρκετ EUROMAX, την οποία στη συνέχεια, πούλησε στην CMB Albania Sh.p.k.(Carrefour), θυγατρική της ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ ΑΕ (άνοιξη 2013) και επαναγόρασε, το 2015. Η αλυσίδα διαθέτει, αυτή τη στιγμή, δύο (2) μεγάλες υπεραγορές στα Τίρανα (στο εμπορικό κέντρο TEG 7.200 τ.μ. και στο εμπορικό κέντρο QTU 3.800 τ.μ.), καθώς και 13 σουπερμάρκετ, τα περισσότερα στην ευρύτερη περιοχή των Τιράνων. Από τον Σεπτέμβριο 2016, όλα τα καταστήματα λειτουργούν πλέον υπό την επωνυμία SPAR και SPAR express ανάλογα με το μέγεθος των καταστημάτων και INTERSPAR για τις υπεραγορές. Σύμφωνα με τον κ. Julian Mane, Αντιπρόεδρο Λιανικής Πώλησης του Ομίλου Balfin, ο Όμιλος σχεδιάζει να πραγματοποιήσει πρόγραμμα επενδύσεων, ύψους 50 εκατ. €, προκειμένου να επεκταθεί περαιτέρω στην αλβανική αγορά. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει το άνοιγμα περισσότερων από 100 καταστημάτων σουπερμάρκετ και 10 υπεραγορών στην Αλβανία, έως το τέλος του 2017. Επισημαίνεται ότι στα καταστήματα SPAR και INTERSPAR συνεχίζουν να προσφέρονται αρκετά ελληνικά είδη διατροφής, ευρείας κατανάλωσης.

Χρηματιστήριο αγροτικών προϊόντων στη Lushnja εντός του έτους

Ο Α/Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης, Γεωργίας και Διαχείρισης Υδάτων, κ. Edmond Panariti, ανακοίνωσε την έναρξη λειτουργίας, εντός του έτους, του 1^{ου} χρηματιστηρίου αγροτικών προϊόντων στη Lushnja. Από την Lushnja προέρχεται η πλειοψηφία των αγροτικών προϊόντων της χώρας. Το εν λόγω χρηματιστήριο θα αποτελέσει το σημείο αναφοράς όλων των χονδρεμπόρων και λιανεμπόρων, αλλά και των εξαγωγέων. Η λειτουργία του χρηματιστηρίου θα ρυθμίσει τις τιμές λιανικής και χονδρικής και θα πατάξει την κερδοσκοπία, τόσο στην εγχώρια αγορά, όσο και στις εξαγωγές. Οι τιμές θα ανακοινώνονται δημόσια.

Αύξηση των εξαγωγών αγροτικών προϊόντων το 2016

Κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2016, οι εξαγωγές αγροτικών προϊόντων ανήλθαν σε 6,2 δισ. ΑΛΛ (περίπου 45 εκατ. €), καταγράφοντας αύξηση κατά 1,1 δισ. ΑΛΛ (περίπου 8 εκατ. €) σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους. Η θετική επίδοση του τομέα οδήγησε σε αυξημένα έσοδα, τα οποία ανήλθαν σε 3,6 δισ. ΑΛΛ (περίπου 26 εκατ. €), σε αντιδιαστολή με τα 3,1 δισ. ΑΛΛ (περίπου 22,4 εκατ. €) του προηγούμενου έτους. Την ίδια περίοδο, οι εξαγωγές ζωικού κεφαλαίου ανήλθαν σε 2,4 δισ. ΑΛΛ (περίπου 17,4 εκατ. €), από 1,8 δισ. ΑΛΛ (περίπου 13 εκατ. €) της αντίστοιχης περιόδου του 2015. Όσον αφορά στις ποσότητες, οι εξαγωγές αγροτικών προϊόντων ανήλθαν, την περίοδο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2016, σε 79.000 τόνους, σε αντιδιαστολή με τους 59.000 τόνους της αντίστοιχης περιόδου του 2015. Οι εξαγωγές μεταποιημένων αγροτικών προϊόντων ανήλθαν σε 15.000 τόνους (από 11.700 τόνους) και του ζωικού κεφαλαίου σε 4.300 τόνους (από 3.400 τόνους).

1.6 Τουριστικός τομέας

Στατιστικά στοιχεία για τον τουρισμό – β' τρίμηνο 2016

Οι αφίξεις των αλλοδαπών πολιτών στην Αλβανία, κατά το β' τρίμηνο του 2016, ήταν 1.038.747, αυξημένες κατά 6,7%, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2015, ενώ οι αναχωρήσεις των πολιτών της Αλβανίας, για την ίδια περίοδο, ήταν 1.154.996, παρουσιάζοντας ετήσια αύξηση 10,7%. Ο αριθμός των ξένων επισκεπτών που εισήλθε για διακοπές και καθημερινές επισκέψεις, κατά το β' τρίμηνο του 2016, ήταν 392.172, ενώ το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου έτους, ο αριθμός αυτός ήταν 325.973.

Κατά το β' τρίμηνο του 2016, οι αφίξεις των ξένων επισκεπτών από την ξηρά ήταν 84,5%, ενώ οι αφίξεις από αέρα και θάλασσα αποτελούν το 10,6% και 4,9% του συνολικού αριθμού των αφίξεων αντίστοιχα. Ο αριθμός των επισκεπτών για προσωπικούς λόγους, στο εν λόγω τρίμηνο, ήταν 1.023.146 και αποτέλεσε το 98,5% του συνολικού αριθμού των επισκεπτών. Σε αυτούς περιλαμβάνονται επισκέπτες για διακοπές, σε φίλους και συγγενείς, για λόγους υγείας και θρησκευτικού τουρισμού κ.λπ. Ο αριθμός των επισκεπτών για προσωπικούς σκοπούς αυξήθηκε κατά 6,3%, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους. Οι επισκέπτες για επαγγελματικούς σκοπούς αποτέλεσαν το 5,5% των αφίξεων ξένων πολιτών. Σε αυτό το τρίμηνο, ο αριθμός των ξένων υπηκόων που επισκέφθηκαν την Αλβανία από την περιοχή της Ευρώπης ήταν 994.535 και αποτελεί το 95,7% του συνολικού αριθμού των επισκεπτών. Ο αριθμός των επισκεπτών από χώρες της Δυτικής Ευρώπης ήταν 52.022, μειωμένος κατά 4,8% σε σύγκριση με το β' τρίμηνο του 2015, ενώ ο αριθμός των επισκεπτών που έρχονται από χώρες της Νότιας Ευρώπης ήταν 886.770, αυξημένος κατά 8,3%.

Κύκλος εργασιών ξενοδοχείων, β' τρίμηνο 2016

Σύμφωνα με την INSTAT, ο κύκλος εργασιών των ξενοδοχείων, το β' τρίμηνο του 2016, αυξήθηκε κατά 24,8%, σε σύγκριση με το β' τρίμηνο του 2015. Η τριμηνιαία μεταβολή του δείκτη όγκου κύκλου εργασιών στην δραστηριότητα «Ξενοδοχεία», παρουσίασε μείωση κατά -64,0% σε σύγκριση με το α' τρίμηνο του 2016.

Κατά το β' τρίμηνο του 2016, στην δραστηριότητα «Ξενοδοχεία», η ετήσια μεταβολή του δείκτη όσον αφορά στον αριθμό εργαζομένων εμφάνισε αύξηση 8,1%. Η τριμηνιαία μεταβολή του δείκτη αριθμού των εργαζομένων παρουσίασε αύξηση κατά 5,2%. Κατά το β' τρίμηνο του 2016, στη δραστηριότητα «Ξενοδοχεία», ο δείκτης μισθών σημείωσε αύξηση κατά 7,5% σε σύγκριση με το β' τρίμηνο του 2015 και κατά 2,0%, σε σύγκριση με το α' τρίμηνο του 2016.

Κύκλος εργασιών τουριστικών πρακτορείων, β' τρίμηνο 2016

Σύμφωνα με την INSTAT, στην ενότητα δραστηριότητα «ταξιδιωτικών γραφείων», ο δείκτης όγκου κύκλου εργασιών αυξήθηκε κατά 3,0%, το β' τρίμηνο του 2016, σε σύγκριση με το β' τρίμηνο του 2015. Η τριμηνιαία μεταβολή του δείκτη όγκου κύκλου εργασιών παρουσιάζει μείωση κατά -3,2% σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο.

Κατά το β' τρίμηνο του 2016, στη δραστηριότητα «Ταξιδιωτικών γραφείων», η ετήσια μεταβολή του δείκτη του αριθμού των εργαζομένων παρουσιάζει αύξηση κατά 20,6%, σε σύγκριση με το β' τρίμηνο του 2015. Όσον αφορά στο αριθμό των εργαζομένων ο δείκτης παρουσιάζει αύξηση κατά 8,8%, σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο. Όσον αφορά στους μισθούς, ο δείκτης σημειώνει αύξηση κατά 33,9% σε σύγκριση με το β' τρίμηνο του 2015 και κατά 4,0% σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο.

Περίπου 45.000 Πολωνοί τουρίστες επισκέφθηκαν την Αλβανία το 2016

Σύμφωνα με δημοσιεύματα, περίπου 40 ταξιδιωτικοί πράκτορες και γραφεία από την Πολωνία επισκέφθηκαν, στις αρχές Οκτωβρίου, την Αλβανία. Φέτος, οι Πολωνοί τουρίστες ανήλθαν σε περίπου 45.000, ήτοι 30% περισσότεροι από το 2015. Συγκεκριμένα, πραγματοποιήθηκαν περίπου 4 πτήσεις charter την εβδομάδα. Με γνώμονα τη συνεργασία των τουριστικών πρακτόρων των δύο χωρών, από τον Ιούνιο έως και τον Σεπτέμβριο 2017, οι πτήσεις charter ανάμεσα στην Αλβανία και την Πολωνία αναμένεται να ανέλθουν σε 10 την εβδομάδα.

Κοινή ομάδα εργασίας για προώθηση τουριστικού πακέτου στην ασιατική και ρωσική αγορά

Σύμφωνα με δηλώσεις του Διευθυντή του Εθνικού Οργανισμού Τουρισμού της Αλβανίας, κ. Ardit Çollaku, η Αλβανία, η Σερβία, το Κόσσοβο, η Κροατία και η ΠΓΔΜ συμφώνησαν να δημιουργήσουν μία κοινή ομάδα εργασίας για την προώθηση της ευρύτερης περιοχής, ως τουριστικό προϊόν, στις αγορές της Ασίας και της Ρωσίας.

1.7 Τομέας Τεχνολογιών Πληροφορικής, Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων

Ταχυδρομεία και τηλεπικοινωνίες – β' τρίμηνο 2016

Ταχυδρομικές υπηρεσίες: Οι ταχυδρομικές υπηρεσίες αυξήθηκαν κατά 15,4% κατά το β' τρίμηνο του 2016, σε σύγκριση με το β' τρίμηνο του 2015. Στην ταχυδρομική υπηρεσία αυτό το τρίμηνο, παρατηρείται αύξηση στις συστημένες επιστολές κατά 24,7% και σε απλές επιστολές κατά 12,9%.

Τηλεπικοινωνίες: Στο τέλος Ιουνίου 2016, ο αριθμός των συνδρομητών της σταθερής τηλεφωνίας ήταν 225.194 συνδρομητές, σημειώνοντας μείωση -1,2% σε σχέση με το β' τρίμηνο 2015 και ελαφρά αύξηση 0,06% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο. Ο αριθμός των ενεργών συνδρομητών κινητής τηλεφωνίας ανήλθε σε 3.379.377, σημειώνοντας αύξηση 2,1% σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου έτους και 2% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο.

Κύκλος εργασιών στον τομέα της Επικοινωνίας και της Πληροφορικής, β' τρίμηνο 2016

Στην δραστηριότητα «Πληροφορική και επικοινωνία», ο δείκτης κύκλου εργασιών αυξήθηκε κατά 20,3%, το β' τρίμηνο του 2016, σε σύγκριση με το β' τρίμηνο του 2015. Η τριμηνιαία μεταβολή του δείκτη κύκλου εργασιών στην «Πληροφορική και επικοινωνία» παρουσίασε αύξηση κατά 2,2% σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο. Κατά το β' τρίμηνο του 2016, η ετήσια μεταβολή του δείκτη, όσον αφορά στον αριθμό των εργαζομένων εμφανίζει αύξηση κατά 9,2% και η τριμηνιαία μεταβολή του δείκτη, στον αριθμό των εργαζομένων, παρουσιάζει αύξηση κατά 3,4%. Επίσης, το β' τρίμηνο του 2016, η ετήσια μεταβολή του δείκτη μισθών αυξήθηκε κατά 5,3%, σε σύγκριση με το β' τρίμηνο του 2015 και ο δείκτης των μισθών παρουσίασε μείωση κατά -0,8%, σε σύγκριση με το α' τρίμηνο του 2016.

1.8 Τομέας Υγείας και Περιβάλλοντος

ΛΗΞΗ 12.12.2016 - Προκήρυξη διαγωνισμού για σύμβαση προμήθειας εμβολίων και άλλου υλικού για τον έλεγχο και την εκρίζωση ζωνοσογόνων ασθενειών (EuropeAid/138265/DH/SUP/AL)

Στις 12.10.2016, η Αντιπροσωπεία της ΕΕ στην Αλβανία δημοσίευσε προκήρυξη διαγωνισμού (Ref: EuropeAid/138265/DH/SUP/AL) για σύμβαση προμήθειας εμβολίων και άλλου υλικού για τον έλεγχο και την εκρίζωση ζωνοσογόνων ασθενειών, στο πλαίσιο του IPA 2013. Η σύμβαση θα αποτελείται από τα κάτωθι τρία τμήματα: Lot 1 - εμβόλια και αντιδραστήρια για τον έλεγχο της βρουκέλλωσης στα μικρά μηρυκαστικά, Lot 2 - εμβόλια για τον έλεγχο του άνθρακα και Lot 3 - tests φυματίωσης στα βοοειδή και αναλώσιμα. Η διάρκεια της σύμβασης θα είναι 15 μήνες για τα Lot 1 και 2 και 6 μήνες για το Lot 3. Η γλώσσα του διαγωνισμού είναι η αγγλική. Η προθεσμία υποβολής των αιτήσεων συμμετοχής είναι η Δευτέρα, 12 Δεκεμβρίου 2016 και ώρα 10:00. Για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό απαιτείται η υποβολή εγγυητικής επιστολής, ύψους 4.000 € για το Lot 1, 1.100 € για το Lot 2 και 1.700 € για το Lot 3. Το κείμενο της προκήρυξης, όπου αναλύονται τα κριτήρια συμμετοχής και άλλες χρήσιμες πληροφορίες για τον εν λόγω διαγωνισμό, είναι διαθέσιμο στον ακόλουθο σύνδεσμο:

<https://webgate.ec.europa.eu/europeaid/online-services/index.cfm?ADSSChck=1469572052437&do=publi.detPUB&orderby=upd&orderbyad=Desc&page=1&aoref=138265&searchtype=QS&nbPubliList=15&userlanguage=en>

Ο Πρόεδρος της Αλβανικής Δημοκρατίας επιστρέφει στη Βουλή το νόμο για την ολοκληρωμένη διαχείριση αποβλήτων

Μετά την ψήφιση, στις 22.9.2016, του νόμου για την ολοκληρωμένη διαχείριση αποβλήτων, ο οποίος επέτρεπε την εισαγωγή απορριμμάτων, ο Πρόεδρος της Αλβανικής Δημοκρατίας, κ. Bujar Nishani τον επέστρεψε στην α/Βουλή, ως αντισυνταγματικό και αντίθετο με τις διεθνείς συμφωνίες. Σύμφωνα με τον κ. Πρόεδρο, η εισαγωγή μη επικίνδυνων στερεών αποβλήτων για ανακύκλωση αντιτίθεται στο άρθρο 59 του Συντάγματος, καθώς και στην Οδηγία Πλαίσιο της ΕΕ για τα Απόβλητα 2008/98/EC, η οποία επισημαίνει ότι κάθε χώρα θα πρέπει να αποσκοπεί στη διαχείριση των αποβλήτων της, κοντά στην πηγή παραγωγής τους.

Χρηματοδότηση Παγκόσμιας Τράπεζας για τη βελτίωση του συστήματος υγείας της Αλβανίας

Η Παγκόσμια Τράπεζα έχει εγκρίνει, τον Φεβρουάριο 2015, τη χρηματοδότηση, μέσω χορήγησης δανείου, ύψους 40 εκατ. \$ για 6 έτη, ενός προγράμματος για τη βελτίωση του συστήματος υγείας. Σε αυτό το πλαίσιο, έχει ξεκινήσει η διαδικασία για την ανάθεση σε εξωτερικό σύμβουλο της σύνταξης των όρων αναφοράς για το γενικό σχέδιο (master plan) των ηλεκτρονικών υπηρεσιών (e-Health Activities) και του πλαισίου τυποποίησης δεδομένων υγείας. Ο Σύμβουλος αναμένεται να ξεκινήσει τις εργασίες του έως τον Ιανουάριο 2017 και να ολοκληρώσει τα ανωτέρω εντός 1,5 μηνός. Περισσότερες πληροφορίες για το εν λόγω πρόγραμμα είναι διαθέσιμες στον κάτωθι σύνδεσμο: <http://www.worldbank.org/projects/P144688?lang=en>

1.9 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος

Δείκτης όγκου κύκλου εργασιών, β' τρίμηνο 2016

Σύμφωνα με την INSTAT, κατά το β' τρίμηνο του 2016, ο δείκτης όγκου κύκλου εργασιών ήταν 118,3% σε σχέση με το έτος βάσης (2010 = 100). Η ετήσια μεταβολή του δείκτη παρουσιάζει αύξηση +0,3% σε δραστηριότητες που καλύπτονται από την τριμηνιαία έρευνα, σε σύγκριση με το β' τρίμηνο του 2015. Η ετήσια μεταβολή το αντίστοιχο τρίμηνο του 2015 ήταν αύξηση κατά +1,9%. Η τριμηνιαία μεταβολή του δείκτη όγκου κύκλου εργασιών, το β' τρίμηνο του 2016, παρουσιάζει αύξηση +10,1%, σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο.

Δείκτης όγκου κύκλου εργασιών τομέα υπηρεσιών, β' τρίμηνο 2015

Σύμφωνα με την INSTAT, κατά το β' τρίμηνο του 2016, ο δείκτης όγκου κύκλου εργασιών στον τομέα των υπηρεσιών αυξήθηκε κατά +5,5% σε σχέση με το β' τρίμηνο 2015, κυρίως λόγω της αύξησης στον τομέα «Ξενοδοχεία» κατά +24,8% και «Πληροφορική και Επικοινωνίες» κατά +20,3%. Σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο, ο δείκτης όγκου κύκλου εργασιών αυξήθηκε κατά 12,2%, κυρίως λόγω της αύξησης κατά +60,0% στα «Ξενοδοχεία».

Ο αριθμός των απασχολούμενων στον τομέα των υπηρεσιών, κατά το β' τρίμηνο 2016, αυξήθηκε κατά +9,9% σε σχέση με το β' τρίμηνο 2015. Η ετήσια αύξηση οφείλεται, κυρίως, στην αύξηση στις «Μεταφορές και αποθήκευση» και στο «Εμπόριο», κατά +11,5% και +11,2% αντίστοιχα. Σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο, ο αριθμός των εργαζομένων μειώθηκε κατά -2,6%, λόγω της μείωσης στο «Εμπόριο» κατά -4,8%, στην «Πληροφορική και Επικοινωνίες» κατά -2,7% και στις «Μεταφορές και αποθήκευση» κατά -2,6%.

Ο δείκτης μισθού κατέγραψε αύξηση +9,7% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2015 και +0,8% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο. Η ετήσια αύξηση στηρίζεται στην αύξηση στα «Τουριστικά Πρακτορεία» κατά +33,9%. Η τριμηνιαία αύξηση οφείλεται, κυρίως, στην αύξηση στο «Χονδρικό Εμπόριο» κατά +5,9% και στα «Τουριστικά Πρακτορεία» κατά +4,0%.

Άνοδος των εσόδων από την ενεργητική τελειοποίηση κατά το α' εξάμηνο 2016

Σύμφωνα με στοιχεία της Τράπεζας της Αλβανίας, η α/οικονομία, κατά το α' εξάμηνο 2016, επωφελήθηκε κατά 147 εκατ. € από την ενεργητική τελειοποίηση που πραγματοποίησαν για ξένους πελάτες. Τα έσοδα από την εν λόγω βιομηχανία αυξήθηκαν κατά 37%, την εν λόγω περίοδο, καταδεικνύοντας τη σημασία της ενεργητικής τελειοποίησης για επανεξαγωγή στις εξαγωγές της χώρας. Η τελειοποίηση προς επανεξαγωγή στην Αλβανία

εστιάζεται στους τομείς της παραγωγής ενδυμάτων και των υποδημάτων, αλλά τελευταίως, διευρύνονται τα προϊόντα που παράγονται στην Αλβανία με αυτό το καθεστώς, λόγω του χαμηλού κόστους εργασίας.

Κατάταξη Αλβανίας όσον αφορά στις συμβάσεις Σύμπραξης Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ)

Σύμφωνα με την πρόσφατη συγκριτική αξιολόγηση της Παγκόσμιας Τράπεζας για τις συμβάσεις Σύμπραξης Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα, η Αλβανία κατατάσσεται 14^η, από τις 82 χώρες που συμμετείχαν στην έρευνα. Η Αλβανία βαθμολογείται με 67 βαθμούς (με άριστα το 100) στην προετοιμασία έργων ΣΔΙΤ, με 78 για τις διαδικασίες ανάθεσης, με 75 για τη διαχείριση αυτόκλητων προτάσεων και με 55 για τη διαχείριση των συμβάσεων ΣΔΙΤ. Όσον αφορά στα δύο βασικά στάδια του κύκλου των εν λόγω έργων, ήτοι την προετοιμασία και τη διαχείριση αυτόκλητων προτάσεων, η Αλβανία βαθμολογείται υψηλότερα από τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη, τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία. Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στον σύνδεσμο: <http://bpp.worldbank.org/~media/WBG/BPP/Documents/Reports/BenchmarkingPPP2017FullReport.pdf?la=en>.

2. Αλβανική οικονομία

3,4% ανάπτυξη για το 2016 προβλέπει το ΔΝΤ

Σύμφωνα με την πρόσφατη έκθεση του ΔΝΤ «World Economic Outlook», για την Αλβανία προβλέπεται, για το 2016, ρυθμός ανάπτυξης 3,4%. Το 2017, ο ρυθμός ανάπτυξης εκτιμάται σε 3,7%, ενώ το 2021 σε 4,1%. Ο ρυθμός ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας επιβραδύνεται το 2016 και εκτιμάται σε 3,1%, ενώ το 2017 αναμένεται να ανέλθει σε 3,4%.

Ανάπτυξη της αλβανικής οικονομίας κατά 3,21% το β' τρίμηνο 2016

Κατά το β' τρίμηνο 2016, σύμφωνα με την INSTAT, το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) αυξήθηκε, σε όγκο, κατά +3,21%, σε σύγκριση με το β' τρίμηνο του 2015. Στην αύξηση συνεισέφεραν το «Εμπόριο, Ξενοδοχεία, Εστιατόρια και Μεταφορές» κατά +0,70 π.μ., «Επαγγελματικές και Διοικητικές Υπηρεσίες» κατά +0,51 π.μ., οι «Κτηματομεσιτικές υπηρεσίες» κατά +0,43 π.μ., η «Δημόσια Διοίκηση, Εκπαίδευση και Υγεία» κατά +0,35 π.μ., «Επικοινωνία και Πληροφορική» κατά +0,23 π.μ., «Βιομηχανία, Ηλεκτρική Ενέργεια και Ύδατα» κατά +0,18 π.μ., οι «Λοιπές υπηρεσίες» κατά +0,17 π.μ., οι «Κατασκευές» κατά +0,16 π.μ., και οι «Χρηματοοικονομικές και ασφαλιστικές υπηρεσίες» κατά +0,09 π.μ. Αρνητικά επηρέασε η «Γεωργία, Δασοκομία και Αλιεία» κατά -0,32 π.μ. Οι καθαροί φόροι επί των προϊόντων συνέβαλαν θετικά κατά +0,72 π.μ.

Σε σύγκριση με το β' τρίμηνο 2015, η «Γεωργία, Δασοκομία και Αλιεία» κατέγραψε μείωση στη δραστηριότητά της κατά -1,48%. Αντίθετα, η δραστηριότητα αυξήθηκε στους ακόλουθους κλάδους: «Κατασκευές» (+1,81%), «Εμπόριο, Ξενοδοχεία, Εστιατόρια και Μεταφορές» (+4,98%), «Επικοινωνία και Πληροφορική» (+10,02%), «Χρηματοοικονομικές και ασφαλιστικές υπηρεσίες» (+3,85%), «Κτηματομεσιτικές υπηρεσίες» (+8,07%), «Επαγγελματικές και Διοικητικές Υπηρεσίες» (+10,23), «Δημόσια Διοίκηση, Εκπαίδευση και Υγεία» (+3,28%), «Λοιπές υπηρεσίες» (+8,32%) και «Βιομηχανία, Ηλεκτρική Ενέργεια και Ύδατα» (+1,40%), με τον υποκλάδο «Μεταλλευτική Βιομηχανία» να καταγράφει αύξηση 2,36%, ενώ υποκλάδος εξόρυξης υδρογονανθράκων να συνεχίζει την αρνητική απόδοση (-18,07%). Σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο, το ΑΕΠ αυξήθηκε κατά +0,91%.

Αναλύοντας το ΑΕΠ από την πλευρά των δαπανών, παρατηρείται ότι, κατά το β' τρίμηνο 2016 σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2015, η τελική κατανάλωση των νοικοκυριών αυξήθηκε κατά +3,98%, οι δαπάνες της Γενικής Κυβέρνησης αυξήθηκαν κατά +1,68%, οι ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου αυξήθηκαν κατά +4,36%, οι εξαγωγές προϊόντων και υπηρεσιών αυξήθηκαν κατά +3,86% και οι εισαγωγές κατά +19,76%.

Αύξηση των επενδύσεων για 2^η συνεχόμενη χρονιά

Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία της Τράπεζας της Αλβανίας και της INSTAT, οι συνολικές επενδύσεις στην οικονομία αυξήθηκαν κατά 10 δισ. ΑΛΛ (περίπου 72 εκατ. €), κατά το α' εξάμηνο 2016. Συγκεκριμένα, το σύνολο των επενδύσεων ανήλθε σε 176,6 δισ. ΑΛΛ ή 1,3 δισ. €. Το εν λόγω ποσό περιλαμβάνει τόσο τις δημόσιες επενδύσεις, όσο και τις ιδιωτικές επενδύσεις, εγχώριες και ξένες. Σε σύγκριση με το α' εξάμηνο του 2015, οι επενδύσεις κατέγραψαν αύξηση 4,37%.

Δείκτης Οικονομικού Κλίματος, γ' τρίμηνο 2016

Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος (ESI) αυξήθηκε κατά 8,5 μονάδες το γ' τρίμηνο του 2016. Ο ESI ανέρχεται σήμερα στο 109,2, ήτοι 9,2 μονάδες πάνω από τον ιστορικό μέσο όρο του. Η βελτίωση του Δείκτη Οικονομικού Κλίματος, κατά το γ' τρίμηνο του 2016, οφείλεται στην αύξηση της εμπιστοσύνης των επιχειρήσεων σε όλους τους τομείς της οικονομίας. Αντίθετα, η ελαφρώς μειωμένη εμπιστοσύνη των καταναλωτών συνέβαλε αρνητικά στο συνολικό δείκτη.

Ειδικότερα, η αύξηση της εμπιστοσύνης στον τομέα της Βιομηχανίας βελτίωσε το Δείκτη (ICI), το γ' τρίμηνο του 2016, ο οποίος αυξήθηκε κατά 8,6 ποσοστιαίες μονάδες, σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο. Ο ICI παραμένει πάνω από τον ιστορικό μέσο όρο, κατά 12,2 π.μ. Η αύξηση στον ICI προήλθε κυρίως από την αύξηση του ισοζυγίου παραγωγής (κατά 12,4 ποσοστιαίες μονάδες) και των παραγγελιών (κατά 13,8 ποσοστιαίες μονάδες). Αντίθετα, η αύξηση κατά 0,5 π.μ. του υπολοίπου της κατάστασης των αποθεμάτων είχε ελαφρώς αρνητική συμβολή στον ICI. Επίσης, το ποσοστό χρησιμοποίησης της παραγωγικής ικανότητας αυξήθηκε κατά 2,4 π.μ., φθάνοντας στο 77,0%, ήτοι 4,8 π.μ. πάνω από τον ιστορικό μέσο όρο.

Η εμπιστοσύνη στον τομέα των Υπηρεσιών βελτίωσε το Δείκτη (SCI), ο οποίος αυξήθηκε κατά 3,7 ποσοστιαίες μονάδες, κατά το γ' τρίμηνο 2016. Ο SCI βρίσκεται πάνω από τον ιστορικό μέσο όρο, κατά 9,1 π.μ. Η αυξημένη κατά 5,6 π.μ. ζήτηση εξασφάλισε τη βασική συνεισφορά στη βελτίωση του Δείκτη (SCI), ακολουθούμενη από την υψηλότερη κατά 1,9 π.μ. ισορροπία για την εκτίμηση της συνολικής κατάστασης των επιχειρήσεων. Επίσης, το ποσοστό χρησιμοποίησης της παραγωγικής ικανότητας αυξήθηκε κατά 0,8 π.μ., φθάνοντας στο 78,6%, ήτοι 2,1 π.μ. πάνω από τον ιστορικό μέσο όρο.

Η εμπιστοσύνη στον τομέα του Εμπορίου βελτίωσε το Δείκτη στο εμπόριο (CIT), ο οποίος αυξήθηκε, μετά από την πτωτική τάση του α' εξαμήνου 2016, κατά 14,2 ποσοστιαίες μονάδες, κατά το γ' τρίμηνο του 2016 και πλέον, βρίσκεται 8,5 π.μ. υψηλότερα από τον ιστορικό μέσο όρο. Η αύξηση αυτή αποδίδεται στη βελτίωση του ισοζυγίου της κατάστασης των επιχειρήσεων κατά 23,0 π.μ., ενώ οι προοπτικές απασχόλησης για το επόμενο τρίμηνο βελτιώθηκαν κατά 5,5 π.μ. Επίσης, το ποσοστό χρησιμοποίησης της παραγωγικής ικανότητας αυξήθηκε κατά 0,7 π.μ., φθάνοντας στο 74,6%, ήτοι 3,6 π.μ. χαμηλότερα από τον ιστορικό μέσο όρο.

Η εμπιστοσύνη στις Κατασκευές βελτίωσαν τον Δείκτη των Κατασκευών (CIC), ο οποίος αυξήθηκε κατά 11,2 ποσοστιαίες μονάδες το γ' τρίμηνο του 2016.

Η εμπιστοσύνη των Καταναλωτών (CCI) επιδεινώθηκε κατά 0,5 π.μ.

Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών, γ' τρίμηνο 2016

Ο Δείκτης Εμπιστοσύνης των Καταναλωτών (CCI) μειώθηκε κατά 0,5 ποσοστιαίες μονάδες το γ' τρίμηνο του 2016, μετά από την ελαφρά βελτίωση του προηγούμενου τριμήνου. Επί του παρόντος, ο εν λόγω Δείκτης συνεχίζει να είναι ευπαθής και βρίσκεται 1,8 ποσοστιαίες μονάδες κάτω από τον μακροπρόθεσμο μέσο όρο του. Η επιδείνωση του δείκτη αντανακλά την επιδείνωση των δύο εκ των ισοζυγίων που τον συνθέτουν. Ειδικότερα, η κατάσταση του εισοδήματος και δαπανών, καθώς και το ισοζύγιο των μεγάλων αγορών μειώθηκε κατά 2,8 και 1,3 π.μ. αντίστοιχα. Αντίθετα, η εκτιμώμενη οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών αυξήθηκε ελαφρά κατά 0,9 π.μ. και οι προσδοκίες των καταναλωτών για την γενικότερη οικονομική κατάσταση μειώθηκαν κατά 1,3 π.μ.

Εξωτερικό εμπόριο, Σεπτέμβριος 2016

Σύμφωνα με την INSTAT, τον Σεπτέμβριο 2016, η αξία των εξαγωγών ήταν 21 δισ. ΑΛΛ (περίπου 153 εκατ. €), σημειώνοντας αύξηση +0,6% σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο 2015 και +25,0% σε σύγκριση με τον Αύγουστο 2016. Η αξία των εισαγωγών, τον Σεπτέμβριο 2016, ήταν 47 δισ. ΑΛΛ (περίπου 342 εκατ. €), παρουσιάζοντας αύξηση κατά +6,0% σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο 2015 και +0,3% σε σύγκριση με τον Αύγουστο 2016. Το εμπορικό έλλειμμα, για τον μήνα Σεπτέμβριο 2016, ήταν 27 δισ. ΑΛΛ (περίπου 196 εκατ. €) εμφανίζοντας αύξηση κατά +10,6%, σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο 2015 και μείωση -13,2% σε σύγκριση με τον Αύγουστο 2016.

Επιρροή κύριων ομάδων στην ετήσια μεταβολή των εξαγωγών: Τον Σεπτέμβριο 2016, η ετήσια αύξηση των εξαγωγών, κατά +0,6%, επηρεάστηκε από τις κάτωθι ομάδες προϊόντων: «Κλωστοϋφαντουργικά και Υποδήματα» (+5,1%), «Μηχανήματα και ανταλλακτικά εξοπλισμού» (+1,0%) και «Τρόφιμα, ποτά και καπνός» (+0,5%). Αρνητικά επέδρασαν οι ομάδες «Ορυκτά, καύσιμα και ηλεκτρισμός» (-5,6%), «Δέρματα και προϊόντα αυτών» (-0,4%) και «Δομικά υλικά και μέταλλα» (-0,3%).

Επιρροή κύριων ομάδων στην ετήσια μεταβολή των εισαγωγών: Τον Σεπτέμβριο 2016, η ετήσια αύξηση των εισαγωγών, κατά +6,0%, επηρεάστηκε από τις ομάδες: «Δομικά υλικά και μέταλλα» (+2,3%), «Μηχανήματα και

ανταλλακτικά εξοπλισμού» (+2,0%) και «Τρόφιμα, ποτά και καπνός» (+1,6%). Αρνητικά επέδρασε η ομάδα «Ορυκτά, καύσιμα και ηλεκτρισμός» (-1,8%).

Τον Σεπτέμβριο 2016, οι χώρες με τις οποίες η Αλβανία είχε τη μεγαλύτερη αύξηση των εξαγωγών, σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο 2015 είναι οι εξής: Ιταλία (+1,1%), Ελλάδα (+19,0%) και Γερμανία (+20,2%). Ενώ, χώρες, με τις οποίες είχε μείωση των εξαγωγών ήταν οι κάτωθι: Κόσοβο (-10,2%), Κίνα (-11,5%) και Μάλτα (-18,4%). Ως προς τις εισαγωγές, τον Σεπτέμβριο 2016, οι χώρες με τις οποίες η Αλβανία είχε την υψηλότερη αύξηση των εισαγωγών, σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο 2015 ήταν οι εξής: Κίνα (+2,2%), Ιταλία (+4,2%) και Γερμανία (+81,7%). Ενώ, οι χώρες με τις οποίες είχε μείωση των εισαγωγών ήταν Τουρκία (-1,4%), Ελβετία (-41,9%) και Ρωσία (-66,9%).

Το εμπόριο με τις χώρες της ΕΕ είναι το 68,4% του συνολικού εμπορίου. Τον Σεπτέμβριο 2016, οι εξαγωγές προς τις χώρες της ΕΕ κατέλαβαν το 80,2% του συνόλου των εξαγωγών και οι εισαγωγές από χώρες της ΕΕ κατέλαβαν το 63,3% του συνόλου των εισαγωγών. Οι κύριοι εμπορικοί εταίροι ήταν η Ιταλία (36,5%), η Γερμανία (8,7%), η Κίνα (6,4%) και η Τουρκία (6,2%).

Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ) - Σεπτέμβριος 2016

Ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή έφτασε, τον Σεπτέμβριο 2016, το 101,5%, σε σχέση με το έτος βάσης, ήτοι τον Δεκέμβριο 2015 (σημειώνεται ότι ο ΔΤΚ υπολογίζεται, από 1.1.2016, με νέο καλάθι προϊόντων). Τον Σεπτέμβριο 2016, η ετήσια μεταβολή της τιμής καταναλωτή ήταν 1,8%. Ένα χρόνο πριν, η ετήσια μεταβολή ήταν 2,2%. Η συμβολή των κύριων ομάδων στην ετήσια μεταβολή του ΔΤΚ είχαν ως εξής: Η αύξηση του ΔΤΚ, κατά τον Σεπτέμβριο 2016, οφείλεται, κυρίως, στην αύξηση στην ομάδα «Τρόφιμα και μη αλκοολούχα ποτά» κατά +1,35 π.μ. Οι υψηλότερες τιμές στην ομάδα «Εκπαίδευση» συνέβαλαν κατά +0,15 π.μ., τα «Διάφορα αγαθά και υπηρεσίες» κατά +0,13 π.μ. και τα «Αλκοολούχα ποτά και καπνός» κατά +0,07 π.μ. Οι τιμές στις ομάδες «Ένδυση και υπόδηση» και «Έπιπλα, είδη νοικοκυριού και συντήρηση» συνέβαλαν κατά +0,06 π.μ. έκαστος και στην «Αναψυχή και πολιτισμός» κατά +0,05 π.μ. Αρνητικά συνέβαλαν οι τιμές στην ομάδα «Μεταφορές» κατά -0,11 π.μ. και στην «Υγεία» κατά -0,01 π.μ.

Σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο 2015, οι τιμές αυξήθηκαν περισσότερο στην ομάδα «Υπηρεσίες Εκπαίδευσης» κατά +3,8%, ακολουθούμενη από την ομάδα «Τρόφιμα και μη αλκοολούχα ποτά» κατά +3,7%, «Διάφορα αγαθά και υπηρεσίες» κατά +2,6%, «Αναψυχή και πολιτισμός» κατά +1,7% και «Αλκοολούχα ποτά και καπνός» και «Ένδυση και Υπόδηση» κατά +1,4%. Εντός της ομάδας των τροφίμων, οι τιμές στην υποομάδα «λαχανικά συμπεριλαμβανομένων των πατατών» αυξήθηκαν κατά +14,9%, ακολουθούμενη από την υποομάδα «φρούτα», κατά +12,8%, «γάλα, τυρί και αυγά» κατά +3,5%, «ιχθυηρά» και «ζάχαρη, μαρμελάδες και επιδόρπια» κατά +3,1%, κ.λ.π. Εντωμεταξύ, οι τιμές στις ομάδες «κρέας» και «ψωμί και δημητριακά» μειώθηκαν, κατά -0,9% και -0,4% αντίστοιχα. Από την άλλη πλευρά, οι τιμές που παρουσίασαν τη μεγαλύτερη μείωση ήταν στην ομάδα «Μεταφορές» (-1,7%), ακολουθούμενη από την ομάδα «Υγεία» κατά -0,2%.

Η μηνιαία μεταβολή του ΔΤΚ ήταν 0,3%. Σε σύγκριση με τον Αύγουστο 2016, οι τιμές αυξήθηκαν περισσότερο στην ομάδα «Διάφορα αγαθά και υπηρεσίες» κατά 2,9%, κυρίως, λόγω της αύξησης της ασφάλισης οχημάτων.

Στατιστικά στοιχεία για το εξωτερικό εμπόριο αγαθών - β' τρίμηνο 2016

Κατά τη διάρκεια του β' τριμήνου του 2016, οι εξαγωγές εμπορευμάτων σε αξία ήταν 64 δισ. ALL (περίπου 464 εκατ. €) ή 6,9% λιγότερο, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους και 20,5% λιγότερο από το α' τρίμηνο του 2016. Οι εισαγωγές ήταν 156 δισ. ALL (περίπου 1,1 δισ. €), ήτοι 26% περισσότερο από ό, τι το β' τρίμηνο 2015 και 13,7% περισσότερο από ό, τι το προηγούμενο τρίμηνο. Το ποσοστό κάλυψης των εξαγωγών από τις εισαγωγές, για αυτή την περίοδο ήταν 41%. Σε αυτό το τρίμηνο 42,7% των εξαγωγών και 14,1% των εισαγωγών πραγματοποιήθηκαν από την ομάδα «Κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και Υποδήματα». Η ομάδα «Μηχανήματα και εξοπλισμός» αντιπροσωπεύει το 21,4% των εισαγωγών, παρουσιάζοντας αύξηση κατά +22,1% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο. Δύο από τους βασικούς εμπορικούς εταίρους της Αλβανίας παραμένουν η Ιταλία και η Ελλάδα, οι οποίοι αντιπροσωπεύουν αντίστοιχα το 29,8% και το 7,8% των εισαγωγών και το 56,9% και το 5,1% των εξαγωγών αντίστοιχα. Με τις χώρες της Κοινότητας ΕΕ επιτελείται, το 76,0% των εξαγωγών και το 65,1% των εισαγωγών.

Στατιστικά στοιχεία για την ανεργία – β' τρίμηνο 2016

Κατά τη διάρκεια του β' τριμήνου του 2016, ο μέσος αριθμός των εγγεγραμμένων ανέργων ήταν 123.928. Ο αριθμός των εγγεγραμμένων ανέργων είναι υψηλότερος στους νομούς των Τιράνων, Φιέρι, Ελμπασάν και

Αυλώνας. Ο αριθμός των εγγεγραμμένων ανέργων κατά το β' τρίμηνο του 2016 μειώθηκε κατά 17,8% ή 26.754 άτομα, σε σχέση με το β' τρίμηνο του 2015. Το εν λόγω ποσοστό μειώθηκε από το α' τρίμηνο του 2016, έως το β' τρίμηνο του 2016 κατά 10,9%. Κατά το β' τρίμηνο του 2016, 4,7% των εγγεγραμμένων ατόμων που αναζητούν εργασία λαμβάνουν επίδομα ανεργίας. Στο νομό Κούκες, ο αριθμός των εγγεγραμμένων ανέργων που έλαβαν το επίδομα ανεργίας, αντιπροσωπεύει το 7,8% του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων, ενώ στο Φιέρι μόνο το 2,1%. Σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο, κατά το β' τρίμηνο του 2016, ο αριθμός των εγγεγραμμένων ανέργων που λαμβάνουν επίδομα ανεργίας έχει αυξηθεί κατά 308 άτομα. Σε σύγκριση με το β' τρίμηνο του προηγούμενου έτους, ο αριθμός των εγγεγραμμένων ανέργων που λαμβάνουν επίδομα ανεργίας μειώθηκε κατά 400 άτομα. Το επίσημο ποσοστό ανεργίας για το β' τρίμηνο του 2016 είναι 10,7%, εμφανώς χαμηλότερο από το 13,8% του β' τριμήνου 2015 αλλά και από το 12% του προηγούμενου τριμήνου.

3. Ευρωπαϊκή προοπτική

Προκαταρκτική ενημέρωση για σύμβαση παροχής υπηρεσιών στο πλαίσιο του έργου «Δήμοι για την Ευρώπη» (EuropeAid/138414/DH/SER/AL)

Στο πλαίσιο του IPA 2014 για την Αλβανία, δημοσιεύθηκε, στις 8.10.2016, η προκαταρκτική ενημέρωση για σύμβαση παροχής υπηρεσιών στο πλαίσιο του έργου «Bashkitë për në Europë/Municipalities for Europe». Η σύμβαση στοχεύει στην ενδυνάμωση των ικανοτήτων διακυβέρνησης των Δήμων ως προς τα θέματα της ΕΕ και την ενημέρωση των πολιτών και των τοπικών διοικήσεων για τις πολιτικές και τα προγράμματα της ΕΕ, μέσω της ίδρυσης «Ευρωπαϊκών Γραφείων» σε όλες τους Δήμους της Αλβανίας. Ο ενδεικτικός προϋπολογισμός της σύμβασης ανέρχεται σε 800.000 € και η προκήρυξη του διαγωνισμού αναμένεται να λάβει χώρα τον Νοέμβριο 2016. Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στον ακόλουθο σύνδεσμο: <https://webgate.ec.europa.eu/europeaid/online-services/index.cfm?ADSSChck=1477051130998&do=publi.detPUB&searchtype=AS&zgeo=35357&debpub=&orderby=upd&orderbyad=Desc&nbPubliList=15&page=1&aoref=138414>

Δημιουργία Ομάδας Φίλων της Αλβανίας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Στις 18 Οκτωβρίου τ.έ., στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις Βρυξέλλες, πραγματοποιήθηκε τελετή για τη δημιουργία Ομάδας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο «Φίλοι της Αλβανίας». Την τελετή διοργάνωσε ο Αντιπρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, κ. David Sassoli και παρέστησαν, μεταξύ άλλων, ο Α/Υπουργός Εξωτερικών, κ. D. Bushati, ο Πρόεδρος της Ομάδας της Προοδευτικής Συμμαχίας των Σοσιαλιστών και Δημοκρατών (S&D), κ. Gianni Pittella, ο Επικεφαλής της Ομάδας Δυτικών Βαλκανίων στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων, κ. Eduard Kukan, καθώς και ευρωβουλευτές από διάφορες πολιτικές ομάδες. Η εν λόγω Ομάδα Φιλίας έχει στόχο τη στήριξη της Αλβανίας στην ευρωπαϊκή της πορεία, με τη δημιουργία ισχυρότερων δεσμών και εποικοδομητικού διαλόγου εντός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Πρόσκληση υποβολής προτάσεων για το πρόγραμμα 2017 Erasmus+

Στις 20 Οκτωβρίου 2016, δημοσιεύθηκε η πρόσκληση υποβολής προτάσεων για το πρόγραμμα 2017 Erasmus+. Το εν λόγω πρόγραμμα προσφέρει ευκαιρίες κινητικότητας στην ανώτερη εκπαίδευση, καθώς και υλοποίησης κοινών προγραμμάτων με εταίρους από την ΕΕ. Οι προθεσμίες υποβολής προτάσεων ξεκινούν, ανάλογα με τη δράση, από τον Φεβρουάριο 2017. Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στον ακόλουθο σύνδεσμο: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:JOC_2016_386_R_0009

4. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις

Μνημόνιο Κατανόησης ανάμεσα στην α/Γενική Διεύθυνση Ευρεσιτεχνιών και Εμπορικών Σημάτων και τη SIPO της Κίνας

Ο Γενικός Διευθυντής Ευρεσιτεχνιών και Εμπορικών Σημάτων, κ. Elvin Lako και ο Επίτροπος του Κρατικού Γραφείου Πνευματικής Ιδιοκτησίας της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας (SIPO), κ. Shen Changyu υπέγραψαν, στις

18 Οκτωβρίου τ.έ., Μνημόνιο Κατανόησης ανάμεσα στους δύο φορείς. Το εν λόγω Μνημόνιο έχει στόχο την επισημοποίηση των συνομιλιών των δύο φορέων για την περαιτέρω ανάπτυξη της βιομηχανικής ιδιοκτησίας, καθώς και την ενίσχυση της συνεργασίας σε αυτόν τον τομέα.

Μνημόνιο Κατανόησης ανάμεσα στην α/Γενική Διεύθυνση Ευρεσιτεχνιών και Εμπορικών Σημάτων και την ΤΠΙ της Τουρκίας

Ο Γενικός Διευθυντής Ευρεσιτεχνιών και Εμπορικών Σημάτων, κ. Elvin Lako και ο Πρόεδρος του Τουρκικού Ινστιτούτου Ευρεσιτεχνιών (ΤΠΙ), κ. Habir Asan υπέγραψαν, στις 5 Οκτωβρίου τ.έ., στα Τίρανα, Μνημόνιο Κατανόησης ανάμεσα στους δύο φορείς. Η συνεργασία ανάμεσα στους εν λόγω φορείς ξεκίνησε με την υπογραφή της 1^{ης} συμφωνίας συνεργασίας, τον Ιούνιο 2009, η οποία είχε πενταετή ισχύ.

Συνάντηση Α/Υπουργού Οικονομικής Ανάπτυξης με τον ομόλόγο της από την ΠΓΔΜ (5.10.2016)

Στις 5 Οκτωβρίου 2016, η Α/Υπουργός Οικονομικής Ανάπτυξης, Τουρισμού, Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας, κα Μ. Εκοπομί συναντήθηκε με τον Υπουργό χωρίς χαρτοφυλάκιο, αρμόδιο για την προσέλκυση ξένων επενδύσεων της ΠΓΔΜ, κ. Arlind Zeqiri. Η κα Εκοπομί τόνισε τη συνεργασία των δύο χωρών στο πλαίσιο της συμφωνίας CEFTA και την απελευθέρωση του μεταξύ τους εμπορίου από το 2011. Σημείωσε την ύπαρξη στην Αλβανία 325 εταιρειών αποκλειστικών ή μικτών συμφερόντων από την ΠΓΔΜ και την αύξηση των εμπορικών συναλλαγών κατά 11% το 2015. Τα κύρια θέματα συζήτησης των δύο πλευρών ήταν η εντατικοποίηση της οικονομικής συνεργασίας και των επενδύσεων, των εμπορικών ανταλλαγών, η προώθηση του τουρισμού, κ.α. Η κα Εκοπομί δήλωσε, ακόμη, τη σημασία που αποδίδει η Αλβανία στην υλοποίηση του Πανευρωπαϊκού Διαδρόμου 8, ως απαραίτητη προϋπόθεση για την ανάπτυξη της περιφερειακής αγοράς. Τόνισε, τέλος, την ανάγκη εκπόνησης κοινών προγραμμάτων, όπως στο πλαίσιο του προγράμματος «Alps», το οποίο συγχρηματοδοτείται από την GIZ ή στο πλαίσιο της UNESCO, για την προώθηση του τουρισμού στη λίμνη Ωχρίδα.

Επίσκεψη Α/Πρωθυπουργού στη Σερβία

Ο Α/ΠΘ, κ. E. Rama συμμετείχε, στο πλαίσιο της επίσημης επίσκεψής του στη Σερβία, στο Επιχειρηματικό Φόρουμ Αλβανίας - Σερβίας, το οποίο διοργανώθηκε από το Αλβανοσερβικό Εμπορικό Επιμελητήριο, στη Νίς, την 14^η Οκτωβρίου τ.έ. Κατά την ομιλία του, τόνισε τη βελτίωση των διμερών σχέσεων των δύο χωρών. Ευχαρίστησε, επίσης, την κα Ellen Goldstein, την Περιφερειακή Διευθύντρια της Παγκόσμιας Τράπεζας, η οποία υποστήριξε το Κοινό Σχέδιο Δράσης για την διευκόλυνση των εμπορικών και οικονομικών ανταλλαγών, το οποίο περιλαμβάνει απαιτούμενες ενέργειες και από τις δύο Κυβερνήσεις για τη μείωση των εμποδίων στην ελεύθερη διακίνηση των αγαθών. Ο κ. Rama σημείωσε, ακόμη, τη σημασία δημιουργίας μίας κοινής, βαλκανικής αγοράς, η οποία θα είναι ελκυστική τόσο για τους ξένους επενδυτές, όσο και για τις εξαγωγικές επιχειρήσεις.

Διαβουλεύσεις ανάμεσα στην Αλβανία και τις χώρες Visegrad (V4)

Την 11^η Οκτωβρίου 2016, διπλωματικές διαβουλεύσεις πραγματοποιήθηκαν, στα Τίρανα, μεταξύ της Αλβανίας και των χωρών Visegrad (Πολωνία, Τσεχία, Σλοβακία και Ουγγαρία). Κύρια θέματα συζήτησης αποτέλεσαν οι τρέχουσες εξελίξεις στην ΕΕ, η συνέχιση της πολιτικής διεύρυνσης και οι σχέσεις της ΕΕ με τα Δυτικά Βαλκάνια και ιδιαίτερα, την Αλβανία. Οι χώρες Visegrad επαναεπιβεβαίωσαν την υποστήριξή τους για την έναρξη των ενταξιακών διαπραγματεύσεων για την Αλβανία και τόνισαν την ανάγκη εμβάθυνσης της συνεργασίας με την Αλβανία.

Υπογραφή Συμφωνίας Ιταλικής Κυβέρνησης με το UNDP για την οικονομική υποστήριξη της Διοικητικής και Εδαφικής Μεταρρύθμισης της Αλβανίας

Στις 18.10.2016, η Ιταλική Κυβέρνηση υπέγραψε συμφωνία με το UNDP για την παροχή οικονομικής συνεισφοράς, ύψους 1,361 εκατ. \$, για την υποστήριξη της Διοικητικής και Εδαφικής Μεταρρύθμισης της Αλβανίας. Η εν λόγω βοήθεια απευθύνεται στους 61 νέους Δήμους της χώρας, για την ενδυνάμωση των θεσμικών και διοικητικών τους ικανοτήτων και τον εκσυγχρονισμό της παροχής υπηρεσιών σε τοπικό επίπεδο.

Επίσκεψη Α/Προέδρου της Βουλής στην Κίνα και υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας (18-20.10.2016)

Ο Πρόεδρος της Α/Βουλής, κ. I. Meta πραγματοποίησε επίσημη επίσκεψη στην Κίνα, ανταποκρινόμενος σε πρόσκληση του ομολόγου του, Προέδρου της Εθνικής Επιτροπής της Πολιτικής Διάσκεψης Διαβούλευσης του

Κινεζικού Λαού, κ. Yu Zhengsheng. Τον κ. Meta συνόδευσε ο Α/Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Διαχείρισης Υδάτων, κ. E. Panariti και μέλη της Κοινοβουλευτικής Ομάδας Φιλίας Αλβανίας - Κίνας. Κατά τις συζητήσεις, τονίσθηκε η σημασία των κινεζικών επενδύσεων στην Αλβανία και η ανάγκη ενδυνάμωσης των εμπορικών ανταλλαγών και της συνεργασίας σε τομείς, όπως η γεωργία, ο τουρισμός, η εκπαίδευση και ο πολιτισμός. Κατά την επίσκεψή της στην Κίνα, η αλβανική αντιπροσωπεία συναντήθηκε, ακόμη, με τον Υπουργό Υδάτινων Πόρων, κ. Chen Lei. Ο Α/Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Διαχείρισης Υδάτων, κ. E. Panariti και ο κ. Lei υπέγραψαν Μνημόνιο Συνεργασίας στον τομέα Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Υδάτων. Ο κ. Panariti τόνισε τη σημασία της κινεζικής εμπειρογνομosύνης σε θέματα που άπτονται της άρδευσης, της αποχέτευσης και της πρόληψης των πλημμυρών. Ο κ. Meta πραγματοποίησε, τέλος, επίσκεψη εργασίας στην "Power Construction Corporation of China", η οποία έχει εμπλακεί στο έργο του περιφερειακού του Μπερατιού και του αυτοκινητοδρόμου Thumanë-Vorë-Rrogozhinë. Ο κ. Meta, σε συζήτησή του με τον Πρόεδρο της εταιρείας, κ. Yan Zhiyong, ζήτησε να διερευνήσει τη δυνατότητα κατασκευής της σιδηροδρομικής σύνδεσης Αλβανίας - ΠΓΔΜ (σιδηροδρομικό έργο του Πανευρωπαϊκού Διαδρόμου 8).

5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος

Κοινό Προξενείο Αλβανίας και Κοσσόβου στο Μόναχο

Εγκαινιάστηκε, στις 20.10.2016, το κοινό Προξενείο Αλβανίας και Κοσσόβου στο Μόναχο. Στην τελετή συμμετείχαν ο Α/Υπουργός Εξωτερικών, κ. Ditmir Bushati, ο Κοσσοβάρος ομόλογός του, κ. Enver Hoxhaj, ο Βαυαρός Υπουργός Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, κ. Beate Merk και άλλοι υψηλοί αξιωματούχοι. Το Προξενείο θα εξυπηρετεί τα κρατίδια Bayern, Baden-Württemberg, Rheinland-Pfalz και Saarland.

6. Εκδηλώσεις και εκθέσεις στην Αλβανία

3rd Tirana Gas Pipelines Safety Workshop - «Gasification of Albania builds safety capacity» (18.11.2016)

Το Γραφείο ΟΕΥ, σε συνεργασία με τον ελληνικό όμιλο MANAGEMENT FORCE Group, ο οποίος δραστηριοποιείται στον τομέα ασφαλείας και υγείας, διοργανώνει, στις 18 Νοεμβρίου 2016, στο ξενοδοχείο Sheraton Tirana Hotel, το 3^ο εργαστήριο (Workshop) για την ασφάλεια των αγωγών. Η εν λόγω πρωτοβουλία έχει αναληφθεί από τον Οκτώβριο του 2015 και ήδη, μετρά την επιτυχημένη διεξαγωγή δύο εργαστηρίων, με σημαντική απήχηση στις επιχειρήσεις που ασχολούνται στον τομέα της ενέργειας, των κατασκευών, των μελετών και της ασφάλειας, καθώς και στελέχη της ελληνικής και αλβανικής Δημόσιας Διοίκησης, ακαδημαϊκούς, επιστήμονες, εκπρόσωπους της διπλωματικής κοινότητας και των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Το 1^ο Εργαστήριο διεξήχθη στα Τίρανα με ιδιαίτερη επιτυχία, στις 8 Οκτωβρίου 2015, με τίτλο «Ασφάλεια: Επιλογή ή Αναγκαιότητα; Τεχνική, οικονομική και πολιτιστική προσέγγιση», ενώ το 2^ο Εργαστήριο (20 Απριλίου 2016), με τίτλο «Ασφάλεια: Προσέγγιση βήμα προς βήμα» ασχολήθηκε με την ασφάλεια των αγωγών φυσικού αερίου, από τη φάση του σχεδιασμού έως την κατασκευή, τη λειτουργία και τη διαχείριση. Το 3^ο Εργαστήριο (Workshop) για την ασφάλεια των αγωγών φυσικού αερίου, με τίτλο «Η αεριοποίηση της Αλβανίας αναπτύσσει την ικανότητα ασφαλείας» θα επικεντρωθεί στους τρόπους με τους οποίους η κατασκευή του αγωγού TAP βοηθάει στην ανάπτυξη ικανοτήτων για την ασφάλεια στην Αλβανία, κυρίως μέσω της κατάρτισης και της εκπαίδευσης. Η πρωτοβουλία αυτή της Ελληνικής Πρεσβείας τελεί στο σύνολό της υπό την αιγίδα του Υπουργείου Ενέργειας & Βιομηχανίας της Αλβανίας. Ο Υφυπουργός Ενέργειας και Βιομηχανίας της Αλβανίας, κ. Ilir Bejtja θα συμμετέχει στο Εργαστήριο, ως ομιλητής. Επίσης, η Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας στην Αλβανία, κα Ελένη Σουρανή, θα απευθύνει χαιρετισμό. Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην ιστοθεση: <http://agora.mfa.gr/%CE%B7%CE%BC%CE%B5%CF%81%CE%BF%CE%BB%CF%8C%CE%B3%CE%B9%CE%BF/eventdetail/19/-/3rd-tirana-gas-pipelines-safety-workshop-%CF%84%CE%AF%CF%81%CE%B1%CE%BD%CE%B1,-18-%CE%BD%CE%BF%CE%B5%CE%BC%CE%B2%CF%81%CE%AF%CE%BF%CF%85-2016>

Greek Food Festival στα Τίρανα (21 Νοεμβρίου - 4 Δεκεμβρίου 2016)

Το Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων της Πρεσβείας της Ελλάδος στα Τίρανα και η Ένωση Ελληνικών Επιχειρήσεων στην Αλβανία, σε συνεργασία με το ξενοδοχείο PLAZA TIRANA HOTEL και την αλυσίδα supermarket BIG MARKET διοργανώνουν σειρά εκδηλώσεων, στο πλαίσιο δράσεων προβολής ελληνικών προϊόντων τροφίμων και ποτών στην Αλβανία, στο τέλος Νοεμβρίου 2016, έτσι ώστε να αξιοποιηθεί η προ-εορταστική περίοδος των Χριστουγέννων και η Διεθνής Εμπορική Έκθεση των Τιράνων. Οι εκδηλώσεις περιλαμβάνουν:

α) GR-EAT WEEKS - «Ελληνικές Εβδομάδες στα BIG MARKET»: 15νήμερο προβολής και προώθησης ελληνικών τυποποιημένων προϊόντων τροφίμων και ποτών στα 85 καταστήματα της αλυσίδας supermarket BIG MARKET από 21 Νοεμβρίου έως 4 Δεκεμβρίου 2016,

β) GR-EAT FEAST - «Γιορτή Ελληνικής Κουζίνας και Υγιεινής Διατροφής»: πολυεπίπεδη εκδήλωση στις 22 Νοεμβρίου 2016 στο ξενοδοχείο PLAZA TIRANA HOTEL, η οποία θα περιλαμβάνει παρουσίαση για τα οφέλη της μεσογειακής διατροφής και την ποιότητα και ασφάλεια των ελληνικών τροφίμων και ποτών από εξειδικευμένους εκπροσώπους του χώρου, σεμινάριο γαστρονομίας, έκθεση ελληνικών ποιοτικών τροφίμων και ποτών, γευσιγνωσία και cooking corner,

γ) GR-EAT DINNERS - «Greek Gourmet Dinners»: δύο μοναδικές ελληνικές βραδιές στις 23 και 24 Νοεμβρίου 2016, κατά τις οποίες οι προσκεκλημένοι θα έχουν την ευκαιρία να απολαύσουν τις δημιουργίες υψηλής γαστρονομίας διακεκριμένου Έλληνα Chef, συνοδεία ελληνικής μουσικής και προβολής ελκυστικών τουριστικών προορισμών στην Ελλάδα.

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε επισκεφτείτε την ιστοσελίδα: www.windowtogreece.al ή να επικοινωνήσετε στο τηλέφωνο +355 (0) 4 2228980 ή στο ecocom-tirana@mfa.gr. Για κρατήσεις θέσεων στείλτε μήνυμα στο greekeventsinalbania@gmail.com.

23^η Διεθνής Έκθεση Τιράνων (24 - 28 Νοεμβρίου 2016)

Η Klik Ekspro Group διοργανώνει την 23^η Διεθνή Έκθεση Τιράνων (23rd Tirana International Fair), στις 24 - 28 Νοεμβρίου 2016, στο εκθεσιακό κέντρο Palace of Congress. Πρόκειται για τη μεγαλύτερη διεθνή εμπορική έκθεση στην Αλβανία, η οποία, σύμφωνα με τους διοργανωτές, προσελκύει, κάθε χρόνο, πάνω από 20.000 επισκέπτες και 280 διεθνείς εκθέτες από περίπου 21 χώρες. Την 1^η ημέρα της διοργάνωσης, εκτός της τελετής των εγκαινίων, προβλέπεται η διενέργεια Οικονομικού Φόρουμ, ενώ τις υπόλοιπες ημέρες, παράλληλα με την έκθεση, θα διοργανωθούν B2B συναντήσεις. Για περισσότερες πληροφορίες, παρακαλούμε επικοινωνήστε με το Γραφείο ΟΕΥ στο ecocom-tirana@mfa.gr.

Η Προϊσταμένη

Παγώνα Λάρδα
Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄